

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Analýza a výběr vhodného účetního softwaru
Analysis and Choice of Suitable Accounting Software

Student: Jana Doleželová
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Marcela Palochová, Ph.D.

Ostrava 2019

Zadání bakalářské práce

Student: **Jana Doleželová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Téma: **Analýza a výběr vhodného účetního softwaru**
Analysis and Choise of Suitable Accounting Software
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretické vymezení účetnictví a daňové evidence
3. Charakteristika vybraných účetních softwarů
4. Analýza a výběr vhodného účetního softwaru
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HAKALOVÁ, Jana a Yvetta PŠENKOVÁ. *Daňová evidence. Teorie a praxe*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 128 s. ISBN 978-80-7552-239-9.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Meritum Účetnictví podnikatelů 2018*. 15. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. 529 s. ISBN 978-80-7552-989-3.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Účetnictví podnikatelských subjektů II*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2013. 224 s. ISBN 978-80-248-3141-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Marcela Palochová, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2018

Datum odevzdání: 10.05.2019

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně, přílohu č. 1 jsem samostatně vložila.“

V Ostravě dne 10. 5. 2019

Doleželová Jana
.....

Jana Doleželová

Obsah

1	Úvod	4
2	Teoretické vymezení účetnictví a daňové evidence.....	5
2.1	Předmět účetnictví	5
2.2	Právní předpisy upravující problematiku účetnictví.....	7
2.3	Organizace účetnictví a jeho principy	9
2.4	Harmonizace účetnictví	13
2.5	Účetní záznamy, účetní zápisy a doklady	14
2.6	Inventarizace majetku a závazků.....	15
2.7	Směrnice v účetnictví	16
2.8	Právní úprava daňové evidence	17
2.9	Základní princip a způsob vedení daňové evidence	18
2.10	Forma vedení daňové evidence	19
2.11	Daňová evidence – peněžní deník a pomocné knihy	20
2.12	Interní směrnice v účetnictví a daňové evidenci.....	23
3	Charakteristika vybraných účetních softwarů.....	25
3.1	ABRA Software, a. s.	27
3.2	Altus Software, s. r. o.	29
3.3	NewLink Moravia, s. r. o.	30
3.4	Keloc CS, s. r. o.....	32
3.5	Asseco Solutions, a. s.....	35
4	Analýza a výběr vhodného účetního softwaru.....	38
4.1	Požadavky a kritéria potencionálních účetních softwarů	40
4.2	Popis vybraných metod pro analýzu vhodného účetního softwaru	42
4.2.1	Párové srovnání.....	42
4.2.2	Metoda váženého součtu (Weight Sum Approach).	43
4.3	Analýza vybraných účetních softwarů.....	43
4.4	Vyhodnocení zjištěných výsledků	49
5	Závěr	51
	Seznam použité literatury	53
	Seznam zkratk	55
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Každá účetní jednotka, ať už fyzická osoba jako jednotlivec nebo právnická osoba, která je povinna vést daňovou evidenci nebo účetnictví, má možnost si ulehčit vedení účetnictví a daňové evidence za pomoci počítačových účetních softwarů k tomu určených. Dříve se účetnictví vedlo ručně.

V České republice se začaly od 90. let 20. století využívat softwary uzpůsobené pro vedení účetnictví na osobních počítačích. Na českém trhu se v současnosti vyskytuje mnoho společností nabízejících účetní softwary. Z tohoto důvodu může být správný výběr účetního softwaru pro účetní jednotku nelehký úkol. Dobrý přehled mezi nabízenými účetními softwary na trhu umožní účetním jednotkám vybrat si správný software přesně podle jejich potřeb a požadavků. To může vést nejen k úspoře času, ale i k úspoře finančních prostředků účetní jednotky.

Bakalářská práce se bude zabývat výběrem vhodného účetního softwaru určeného k vedení účetnictví a daňové evidence pro začínající účetní jednotku. Podvojný účetnictví slouží ke zjištění rozdílu mezi výnosy a náklady, ale i pro zachycení výsledku hospodaření. Výsledek hospodaření slouží jako základ pro vyčíslení daňové povinnosti. Daňová evidence je zjednodušenou formou účetnictví, která vede taktéž k vyčíslení daňové povinnosti.

Cílem bakalářské práce bude teoretické vymezení účetnictví a daňové evidence, charakterizování vybraných metod k uskutečnění finálního výběru účetního softwaru. Dalším cílem této bakalářské práce bude představení vybraných společností zabývajících se poskytováním účetních softwarů a jejich aktuální nabídky produktů nabízených na trhu. Všechny tyto cíle budou předcházet hlavnímu cíli, kterým bude výběr vhodného účetního softwaru pro autorku bakalářské práce.

Bakalářská práce se skládá ze tří hlavních celků. První část se zabývá teoretickým vymezením účetnictví a daňové evidence. Druhá část se zabývá popisem vybraných společností poskytujících účetní softwary. Třetí část je praktickou částí bakalářské práce a zaměřuje se na samotný výběr účetního softwaru pomocí vybraných metod.

V celé bakalářské práci byla použita metoda postupu a popisná metoda. Ve třetí části byla použita metoda analýzy pro výběr účetního softwaru, také metoda syntézy a komparace. Dále byla použita metoda vícekritériálního rozhodování respektive metody párového porovnání a váženého součtu.

2 Teoretické vymezení účetnictví a daňové evidence

Účetnictví je ekonomická disciplína, která poskytuje informace o hospodaření podniku v peněžním vyjádření. Účetnictví poskytuje informace o finanční situaci podniku a o jeho výsledku hospodaření za dané časové období. Dále poskytuje informace o práci vedoucích pracovníků při finančním řízení podniku, zda dosahují přiměřené výnosnosti vložených prostředků, zda zajišťují dlouhodobou stabilitu finančního řízení a zda jsou schopni průběžně hradit dluhy podniku.

Základní funkcí účetnictví je poskytovat pravdivé informace o tom, jak je daný podnik ekonomicky zdatný. Účetní informace slouží především dvěma skupinám zájemců. Pro fyzické a právnické osoby, které se přímo podílejí na financování podniku a pro subjekty, které jsou určitým způsobem zainteresovány na finančních výsledcích podniku. Jsou to především daňové orgány, komise pro cenné papíry a burzy, vlastní zaměstnanci, konkurenční podniky, banky a další finanční instituce. Informace o finanční situaci podniku se předkládají formou účetních výkazů, kde je nutné zajistit, aby všechny uvedené informace byly věrohodné, srozumitelné a srovnatelné jak v rámci naší země, tak i mimo ni, jelikož existují různorodí uživatelé účetních informací. (Kolektiv autorů, 2012)

Daňová evidence je podobná jednoduchému účetnictví. Daňová evidence je jednodušší z hlediska administrativy i po metodické stránce, kde se kladou nižší nároky na technické vybavení.

V daňové evidenci se zachycují pouze peněžní toky a stav majetku a dluhů, které bezprostředně souvisí s podnikáním na konci zdaňovacího období. Cílem daňové evidence je zjištění základu daně z příjmů. Daňová evidence také poskytuje přehled o stavu a pohybu majetku a dluhů podnikatele, pokud je průběžně vedena. Slouží také pro ekonomické rozhodování a řízení společnosti. Daňová evidence se musí vést v členění potřebném pro správné stanovení daňové povinnosti a musí být dále vedena v členění potřebném pro sestavení měsíčního nebo čtvrtletního daňového přiznání. (Hakalová, Pšenková, 2016)

2.1 Předmět účetnictví

Předmětem účetnictví je účtování o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, také o výnosech, nákladech a o výsledku hospodaření.

Během vývoje si účetnictví sestavilo soustavu metodických prvků, které představují základní nástroje, díky kterým je uskutečňováno účetnictví jako pracovní proces.

Mezi metodické prvky, které tvoří podstatu účetnictví, patří bilancování majetku a zdrojů jeho krytí, dále volba oceňovacích přístupů v rámci konkrétního účetního systému.

Jsou to tedy nástroje, díky kterým jsou zaznamenávány změny majetku podniku a zdrojů jeho krytí, ke kterým dochází v průběhu účetního období.

Využívají se:

- účetní doklady,
- účetní zápisy,
- účetní knihy,
- syntetická a analytická evidence,
- účty,
- účetní zápisy na účtech,
- kontrola účetních dokladů.

S metodickými prvky jsou úzce spjaty účetní zásady a předpoklady, které se stále vyvíjí. Metodické prvky umožňují dosažení konkrétního stupně srovnatelnosti účetních informací a zavádí základní předpoklady zobrazení skutečnosti v účetnictví. (Kolektiv autorů, 2012)

Účet je základní stavební jednotkou účetního systému. Každý účet musí být označen číslem účtu, názvem účtu a musí mít označeny strany účtu. Účet se zřizuje na začátku účetního období se stavem k tomuto datu, který je převzat z rozvahy. Účet se většinou vyjadřuje jako velké písmeno T a má dvě strany. Levá strana se nazývá má dáti (dále jen „MD“) a pravá strana se označuje jako dal (dále jen „D“).

Všechny účty vypadají na první pohled stejně, mají shodnou obecnou podobu. Ale liší se ve svých konkrétních vlastnostech, kdy jednou účtujeme např. na stranu MD přírůstky a jindy úbytky. Záleží, zda se na daném účtu sleduje aktivum, pasivum, náklad, výnos atd. Účet v účetnictví slouží k zachycení účetních případů. V účetnictví jsou účetní případy zaznamenávány na účty prostřednictvím účetních záznamů v účetních knihách. (Elliot, Elliot, 2013)

Každý účet musí splňovat určité požadavky např. rozlišovat položky podle jejich vlastností na aktiva, pasiva, náklady, výnosy, ale také podrobněji (např. v rámci aktiv na peníze v hotovosti, peníze na bankovním účtu, materiál, zboží atd.). Musí se zachycovat počáteční stavy a sledovat změny v průběhu účtování na účtu (tzn. sledovat přírůstky a úbytky na účtu) a zjišťovat konečný stav na konci účetního období.

Počáteční stavy účtů jsou přejímány ze zahajovací rozvahy na začátku účetního období. Obrát se zjišťuje na konci účetního období jako číselná změna v rámci jedné strany účtu bez počátečních stavů. Konečný stav se zjistí jako součet počátečních stavů plus obraty přírůstku mínus obraty úbytku.

V účetnictví se může vést syntetická nebo analytická evidence. Na syntetických účtech se zachycuje stav a pohyb aktiv, pasiv, nákladů a výnosů za celou účetní jednotku. Analytické účty tvoříme k syntetickým účtům, u kterých je potřeba sledovat podrobnější členění. Označují se většinou třemi čísly za číslem syntetického účtu (např. 211/001 - Peníze v hotovosti v eurech). Analytické účty se mohou vytvářet a doplňovat do účetního rozvrhu (tj. seznam účtových tříd a skupin) kdykoliv v průběhu účetního období. (Kolektiv autorů, 2012)

2.2 Právní předpisy upravující problematiku účetnictví

Účetnictví podnikatelských subjektů je upraveno několika předpisy.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“). Tento zákon upravuje rozsah a způsob vedení účetnictví, nároky na jeho průkaznost. Slouží pro všechny typy a formy účetních jednotek. Tvoří základní právní rámec, který musí dodržovat každá účetní jednotka.

Zákon o účetnictví tvoří 7 částí:

- první část obsahuje obecná ustanovení, která stanovují především technickou a formální stránku vedení účetnictví. Zaměřuje se na vymezení účetní jednotky, předmět účetnictví, účetní období aj.;
- druhá část definuje rozsah vedení účetnictví, účetní doklady, účetní zápisy a účetní knihy. Určuje, zda účetní jednotka povede účetnictví ve zjednodušeném nebo plném rozsahu;
- třetí část stanovuje obsah účetní závěrky, dále povinnost účetní jednotky ověřovat účetní závěrku auditorem, povinnost a způsob zveřejnění účetní závěrky;
- čtvrtá část se zaměřuje na způsoby oceňování. Jelikož se účetnictví vede v českých korunách, musí být veškerý majetek a závazky oceněny a peněžně vyjádřeny. Účetní jednotky mají povinnost oceňovat majetek nebo jeho části a závazky podle tohoto zákona. Účetní jednotky oceňují majetek a závazky např. k okamžiku uskutečnění účetního případu, ke konci účetního období, ke dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka, při nabytí majetku převodem nebo přechodem. Účetní jednotka je také povinna přepočítat ke dni ocenění majetek a závazky vyjádřené v cizí měně na českou měnu kurzem devizového trhu.

Účetní jednotka může použít pro přepočten cizí měny i pevný kurz, stanovený vnitřním předpisem účetní jednotky na základě kurzu devizového trhu, popř. může použít další způsoby pro přepočten cizí měny. Pro oceňování majetku v účetnictví existují 3 zásady a to zásada aktuálního účetnictví, zásada historických cen a zásada opatrnosti;

- pátá část obsahuje informace o inventarizaci majetku a závazků. Inventarizace je důležitá pro zjištění zda skutečný stav odpovídá stavu účetnímu. V této části se upravuje způsob a forma inventury a inventarizace;
- šestá část se zaměřuje na úschovu účetních záznamů. V této části je vymezeno jak dlouho má účetní jednotka povinnost uschovávat jednotlivé účetní doklady, např. účetní závěrka a výroční zpráva se musí uschovávat 10 let, účetní knihy a doklady 5 let;
- sedmá část vymezuje ustanovení společná, přechodná a závěrečná. Definuje účetní záznam, jeho obsah, formu, ochranu, opravy. Dle novely zákona o účetnictví musí účetnictví podávat pravdivé a skutečné informace o finanční situaci podniku a jeho výsledku hospodaření všem jeho uživatelům. Dále se v této souvislosti hodnotí, jestli bude podnikatelský subjekt schopen v budoucnu efektivně hospodařit. (Kolektiv autorů, 2012; Zákon č. 563/1991 Sb.)

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví (dále jen „vyhláška 500/2002 Sb.“). Vyhláška 500/2002 Sb., upravuje např. rozsah a způsob sestavení účetní závěrky, účetní metody, obsahové vymezení některých položek rozvahy, metody ocenění při pořízení hmotného majetku, způsoby konsolidace účetní závěrky, směrnou účtovou osnovu atd.

Ministerstvo financí ČR vydalo další vyhlášky, kterými jsou například vyhláška pro banky a ostatní finanční instituce č. 501/2002 Sb., vyhláška pro pojišťovny č. 502/2002 Sb., vyhláška o platební neschopnosti podnikatele č. 190/2017 Sb., a další. (Kolektiv autorů, 2012)

České účetní standardy

Snaží se sladit účetní metody používané účetními jednotkami. Jsou to metodické doporučení, účetní postupy a účetní metody, které jsou upraveny pro jednotlivé typy účetních jednotek podle zaměření jejich činnosti.

Další právní předpisy, které je účetní jednotka povinna zohledňovat při vedení účetnictví jsou např.:

- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 593/1991 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.

(Kolektiv autorů, 2012)

2.3 Organizace účetnictví a jeho principy

Podle zákona o účetnictví mají povinnost vést účetnictví tyto účetní jednotky:

- a) právnické osoby, které mají sídlo na území ČR,
- b) zahraniční právnické osoby a zahraniční jednotky, které byly založeny nebo zřízeny podle účetního řádu účetní jednotkou a podnikají nebo provozují jinou podnikatelskou činnost podle zvláštních předpisů na území ČR,
- c) organizační složky státu,
- d) fyzické osoby, které jsou zapsány v obchodním rejstříku,
- e) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jejichž obrat za bezprostředně předcházející kalendářní rok přesáhl částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku,
- f) ostatní fyzické osoby, které se samy rozhodly vést účetnictví,
- g) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a zároveň jsou společníky sdruženými ve společnosti, pokud alespoň jeden ze společníků sdružených v této společnosti je osobou uvedenou v písm. a)-f) nebo h)-l),
- h) ostatní fyzické osoby, kterým ukládá povinnost vést účetnictví zvláštní právní předpis,
- i) svěřenské fondy podle občanského zákoníku,
- j) fondy obhospodařované penzijní společnostmi podle zákona upravujícího důchodové spoření a zákona, který upravuje doplňkové penzijní spoření,
- k) investiční fondy, které nemají právní osobnost podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy,
- l) všichni, kterým ukládá povinnost sestavení účetní závěrky zvláštní předpis nebo všichni, kteří jsou účetní jednotkou podle zvláštních předpisů.

Ustanovení písm. d)-h) se použijí i pro zahraniční fyzické osoby. (Zákon č. 563/1991 Sb.)

Informace z účetnictví slouží pro celou řadu uživatelů na různých stupních řízení. Slouží např. pro management podniku, který zajímají informace o jednotlivých oblastech hospodaření, nákladech vynaložených na výrobu a struktura nákladů a výnosů.

Tyto informace slouží dále pro uživatele, kteří mají různé požadavky na účetní informace. Proto z tohoto hlediska rozeznáváme finanční a manažerské účetnictví.

Finanční účetnictví podává informace o účetní jednotce jako celku a obsahuje informace, které se uskutečňují zpravidla ve vztahu podniku k vnějšímu okolí. Slouží jako důkazní prostředek při vedení sporů mezi věřiteli a dlužníky nebo v případech trestního stíhání při daňových únicích. Finanční účetnictví lze využít i jako podklad pro vyměření daňových povinností.

Manažerské účetnictví podává podrobné informace, které slouží pro řízení jednotlivých vnitropodnikových útvarů a činností. Do manažerského účetnictví zapadají různé obory, především vnitropodnikové účetnictví, rozpočetnictví, kalkulace, operativní evidence a vnitropodniková statistika.

V účetnictví používáme účty rozvahové, výsledkové, závěrkové, podrozvahové a vnitropodnikové.

Rozvahové účty se dělí na aktivní účty, které jsou obsaženy v účtových třídách 0, 1, 2, 3 (tj. majetek podniku) a pasivní účty, které jsou obsaženy v účtových třídách 2, 3, 4 (tj. zdroje krytí majetku podniku). Tyto účty vznikají při rozkládání rozvahy, ve které se sledují veškerá aktiva a pasiva, přičemž aktivní účet má zůstatek na straně MD, kde se také zachycují během účetního období všechny položky, které zvyšují zůstatek aktiva. Na straně D zachycujeme položky, které zůstatek aktiva snižují. Pasivní účet má zůstatek na straně D, kde se spolu s ním zachycují během účetního období všechny položky, které zvyšují zůstatek pasiva. Na straně MD se zachycují položky, které hodnotu pasivního účtu snižují. (Kolektiv autorů, 2012; Kolektiv autorů, 2013)

Podrozvahové účty slouží k doplnění informací o stavu majetku, finanční situace a o dalších skutečnostech, které slouží k přesnějšímu posouzení majetkoprávní situace podniku. Slouží také k evidenci majetkových složek, které účetní jednotka nemá zařazené v obchodním majetku, ale jen je využívá nebo o ně pečuje. Jejich zůstatky se neuvádějí v rozvaze. Účtují se bez souvztažného zápisu.

Výsledkové účty sledují stav a pohyb nákladů a výnosů. Náklady mají aktivní zůstatek na straně MD, zatímco u výnosů se aktivní zůstatek vyskytuje na straně D. Tyto účty nemají počáteční stavy. Na konci roku se vyrovnají převodem na účet 710 - Účet zisků a ztrát.

Závěrkové účty jsou obsaženy v účtové třídě 7, jedná se o počáteční účet rozvažný (účet 701), konečný účet rozvažný (účet 702) a účet zisků a ztrát (účet 710). Používají se k otevírání a uzavírání účetních knih.

Na účtu zisků a ztrát se zjišťuje výsledek hospodaření. Na tento účet se na konci účetního období převedou obraty nákladových a výnosových účtů. Mohou nastat následující situace:

- náklady = výnosy → výsledek hospodaření je nulový,
- náklady > výnosy → výsledek hospodaření je minusový (ztráta),
- náklady < výnosy → výsledek hospodaření je plusový (zisk).

Vnitropodnikové účty jsou obsaženy v účtové třídě 8, 9. Volba číselného označení jednotlivých syntetických účtů zcela závisí na účetní jednotce. (Kolektiv autorů, 2012)

Účetní jednotka má povinnost vést účetnictví podle daných zásad a principů vyplývajících ze zákona o účetnictví. Jedná se např. o zásadu pravdivého a věrného zobrazení, princip podvojnosti a souvztažnosti, zásadu bilanční kontinuity, zásadu objektivitu účetních informací, zásadu akruálního účetnictví, zásadu ocenění v historických cenách, zásadu opatrnosti, bilanční princip, zásadu stálosti účetních metod, zásadu účetní jednotky, přednost obsahu před formou a další.

Zásada pravdivého a věrného zobrazení

Účetní jednotky mají povinnost vést účetnictví takovým způsobem, aby účetní závěrka vykazovala věrný a poctivý obraz finanční situace a předmětu účetnictví účetní jednotky. Věrné zobrazení znamená, že obsah účetní závěrky se shoduje se skutečným stavem, který musí být zobrazen podle účetních metod, které účetní jednotce ukládá zákon nebo jiné prováděcí předpisy. Poctivé zobrazení je, pokud jsou použity účetní metody, které vedou k dosažení věrnosti.

Princip podvojnosti a souvztažnosti

Jedním z principů vedení účetnictví je princip podvojnosti a souvztažnosti, kde podvojnost znamená, že každý účetní případ musí být zaznamenán na dvou souvztažných účtech a jejich opačných stranách (MD a D) ve stejné částce. Souvztažností se rozumí určení správné dvojice účtů pro zachycení konkrétního účetního případu.

Zásada bilanční kontinuity

Je zásada, kdy na sebe musí navazovat počáteční a konečné stavy účtů mezi jednotlivými účetními obdobími. To znamená, že konečný stav k 31. 1. na účtu musí být stejný jako počáteční stav téhož účtu k 1. 1. následujícího období.

Zásada objektivitu účetních informací

Udává povinnost vést účetnictví průkazně, úplně a správně. To znamená, že v účetnictví se musí zachycovat a zaúčtovat všechny účetní případy, které souvisí s účetním obdobím a musí být doloženy patřičnými doklady. (Kolektiv autorů, 2012; Kolektiv autorů, 2013)

Zásada aktuálního účetnictví

Tato zásada se vztahuje k oceňování majetku a závazků. Berou se zde za základ všechny aktiva, pasiva, náklady a výnosy, které spadají do daného účetního období bez ohledu, kdy došlo k jejich úhradě. Spočívá v zachycování jen těch účetních případů, které jsou časově spjaty s určitým účetním obdobím. Nezáleží na samotném toku peněz, rozhodující je, kdy byl účetní případ uskutečněn.

Zásada ocenění v historických cenách

Jde o základní princip oceňování majetku v rozvaze. Tato zásada se zakládá na ocenění aktiv v peněžních částkách, které byly skutečně vynaloženy v době pořízení. Ocenění na základě historických cen je průkazně doloženo, protože se vychází z operací, které se již uskutečnily. Nebere se zde ohled na tržní podmínky, a tím pádem může docházet ke změnám cen, které vedou ke zkreslení informací. (Kolektiv autorů, 2012; Kolektiv autorů, 2013)

Zásada opatrnosti

Je další zásadou vztahující se k oceňování majetku. Zde se berou za základ pouze zisky, které byly dosaženy v daném účetním období. Musí se zde přihlídnout k předvídatelným rizikům a možné ztrátě, které se vztahují přímo k majetku a závazkům a jsou známy do okamžiku sestavení účetní závěrky. Berou se v úvahu i všechna možná snížení hodnoty. Není důležité, zda výsledkem hospodaření je zisk nebo ztráta.

Bilanční princip

Znamená, že všechna aktiva se musí vždy rovnat všem pasivům.

Zásada stálosti účetních metod

Tato zásada zakazuje účetní jednotce měnit účetní metody (např. při oceňování nebo odpisování majetku) v průběhu účetního období, ale také mezi následujícími účetními obdobími. Účetní jednotka může změnit účetní metody tehdy, dojde-li ke změně předmětu podnikání, nebo pokud tato změna zajišťuje věrné a poctivé zobrazení předmětu účetnictví.

Zásada účetní jednotky

Účetní jednotka má povinnost vést účetnictví za určitý vymezený subjekt, tedy za účetní jednotku jako celek.

Přednost obsahu před formou

Při účtování o určitém účetním případě musí účetní jednotka vycházet z hospodářské operace, která nastala. Forma a popis účetního případu nemusí vždy vyjadřovat skutečnost. Účetní jednotka má povinnost zkoumat podstatu účetního případu a použít účetní metody, které budou věcně zobrazovat danou situaci. (Kolektiv autorů, 2012; Kolektiv autorů, 2018)

2.4 Harmonizace účetnictví

Harmonizací účetnictví se rozumí odstraňování rozdílů vyplývajících z národního způsobu zpracování účetních transakcí, které se mohou od sebe lišit. Jde o odstraňování rozdílů mezi jednotlivými způsoby regulace a sladění národních úprav účetnictví, které napomáhají k zajištění vyšší srovnatelnosti účetních závěrek a odstraňování bariér pohybu kapitálu. Nejde o sjednocení, ale pouze o sladění vnitřní logiky.

Obecně uznávané účetní zásady US GAAP jsou účetní standardy platné pro společnosti v USA. Nejedná se zde o harmonizaci, ale jde o národní úpravu účetnictví. Vznikly pro společnosti, jejichž akcie jsou kótovány na burze cenných papírů.

Mezinárodní účetní standardy IFRS nahrazují dřívější IAS. Tyto standardy jsou projevem snahy o celosvětovou harmonizaci účetnictví.

Zákon o účetnictví může vyžadovat používání zásad US GAAP/IFRS, které však zákonem nejsou. US GAAP a IFRS se aplikují na základě úsudku, zatímco zákon o účetnictví se aplikuje formálně a procedurálně. US GAAP ani IFRS nepředepisují účetním jednotkám žádné účtové osnovy, výkazy ani žádné návody jak postupovat, ale pouze vymezují účetní jednotce, co a v jaké podrobnosti mají vykazovat. Jelikož jsou založeny na úsudku, není zde rozhodující právní formalita na rozdíl od zákona o účetnictví. Zde je rozhodující věrné zobrazení ekonomické skutečnosti.

Pokud je aplikován národní standard, tedy zákon a doprovázející úpravy, musí se postupovat tak, jak to přikazuje zákon. (Kolektiv autorů, 2013)

Směrnice 2013/34/EU

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS („dále jen směrnice o EU“).

Směrnice o EU a zrušila a nahradila čtvrtou a sedmou Direktivu EU. Směrnice o EU vymezuje základní povinnost účetních jednotek a určuje právní formy podniků v členských státech. (Kolektiv autorů, 2013)

Direktivy EU

Představují nástroj harmonizace Evropské unie. Pro účetnictví je zásadní osmá direktiva, která se zaměřuje na schvalování osob.

Účetní jednotky v České republice, které obchodují s cennými papíry na evropských finančních trzích, mají povinnost sestavovat účetní závěrku. Tato povinnost je dána Mezinárodními standardy účetního výkaznictví upravenými právem Evropského společenství

pro účtování a sestavení účetní závěrky. Účetní jednotky, kterým náleží tato povinnost v souladu s IFRS musí dále sestavit účetní závěrku podle platné legislativy v České republice pro účely zdanění příjmů. (Kolektiv autorů, 2013)

Česká legislativa je národní účetní systém, který podléhá předpisům Evropského společenství. Základní obecně platnou normou v ČR je zákon o účetnictví, jehož forma a obsah jsou dány jak českými legislativními pravidly s požadavky na plný soulad s ostatními normami českého právního řádu, tak pravidly a obsahem evropské legislativy.

Mezi těmito dvěma systémy existuje řada rozdílů např. česká účetní legislativa se zakládá na závazných pravidlech a jejím prvotním zdrojem informací o účetní jednotce je nekonsolidovaná závěrka. IAS/IFRS se zakládají na principech a jejich prvotním zdrojem je konsolidovaná účetní závěrka. (Kolektiv autorů, 2013)

2.5 Účetní záznamy, účetní zápisy a doklady

Účetní jednotka má povinnost vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů. Účetní záznamy tvoří základ účetnictví, jsou to různá data, informace nebo údaje, díky kterým jsou zaznamenány veškeré skutečnosti týkající se vedení účetnictví.

Podle § 11 zákona o účetnictví mohou mít záznamy např. formu listinnou, technickou a smíšenou.

Listinnou formou se rozumí záznam provedený psacím strojem, psaný rukou, tiskařskými nebo reprografickými technikami, anebo tiskovým výstupním zařízením výpočetní techniky.

Technická forma znamená, že záznam byl vyhotoven elektronickým, optickým nebo jiným způsobem nespádající pod listinnou formu. Takový záznam je pro fyzickou osobu nečitelný. Avšak tento způsob dovoluje převedení záznamu do formy, ve které je jeho obsah pro fyzickou osobu čitelný.

Smíšenou formu má záznam, který je vyhotovený v listinné formě, ale obsahuje i informace v technické formě, které jsou pro fyzickou osobu nečitelné. Smíšená forma dovoluje také převedení záznamu do formy, která je pro fyzickou osobu čitelná. (Kolektiv autorů, 2012; zákon č. 563/1991 Sb.)

Účetní zápisy jsou účetní záznamy, které se provádějí na základě účetních dokladů do účetních knih. Účetní jednotka je povinna provádět účetní zápisy průběžně v účetním období po vyhotovení účetního dokladu. Účetní jednotky nesmí provádět zápisy mimo účetní knihy.

Účetní doklady ověřují a prokazují danou hospodářskou operaci, že uskutečnila. Z operací doloženými účetními doklady se následně stávají účetní případy.

Účetní doklady jsou průkazné účetní záznamy, na kterých jsou zaznamenány hospodářské operace, které jsou předmětem účetnictví. Ověřují hospodářskou operaci a prokazují její uskutečnění.

Daňový doklad vyhotovují plátcí daně z přidané hodnoty, kteří se řídí zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „zákon o daních z příjmů“).

. o dani příjmů. Archivují se 10 let.

Účetní doklady se člení podle obsahu nebo podle počtu zaznamenaných operací. Účetní doklady podle obsahu se dělí na vnější, kam patří přijaté a vystavené faktury a na vnitřní, kam patří např. příjemka, výdejka nebo mzdová výplatní listina. Účetní doklady podle zaznamenaných operací se člení na jednotlivé, ty shrnují pouze jednu účetní operaci jako je např. faktura nebo výdejka a na sběrné, které shrnují více stejnorodých operací do jednoho dokladu.

Účetní doklady musí obsahovat patřičné náležitosti jako označení účetního dokladu, obsah účetního případu, označení účastníků účetního případu, peněžní částku nebo informace o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství, okamžik vyhotovení dokladu, okamžik uskutečnění účetního případu není-li shodný s okamžikem vyhotovení účetního dokladu, podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za jeho zaúčtování.

Mezi účetní knihy patří např. deník, hlavní kniha, kniha analytických účtů a další. V deníku jsou účetní záznamy uspořádány chronologicky podle časového hlediska. Za to v hlavní knize se účetní záznamy řadí podle věcného hlediska. V knize analytických účtů jsou zaznamenány podrobnější údaje k syntetickým účtům. (Kolektiv autorů, 2012; Kolektiv autorů, 2013)

2.6 Inventarizace majetku a závazků

Inventarizace je proces, při kterém se zjišťuje skutečný stav majetku a závazků, který se následně prověřuje a srovnává se stavem zachyceným v účetnictví. Cílem inventarizace je zajištění věrného obrazu o aktivech a závazcích účetní jednotky včetně jejich ocenění. Úkolem inventarizace je posouzení rizik, které spějí ke snížení hodnoty majetku. Dále pro vytvoření opravných položek v případě přechodného snížení hodnoty majetku, popřípadě až k trvalému odpisu aktiva nebo jeho části.

Inventura představuje zjištění skutečného stavu majetku a závazků. Účetní jednotky mohou provádět fyzickou inventuru nebo dokladovou inventuru. Fyzická inventura se provádí u majetku, který lze vizuálně zjistit jeho existenci (tzn. změřit, zvážit, spočítat).

Dokladová inventura se provádí u majetku, který nemá hmotnou podstatu (jde např. o pohledávky, závazky, rezervy). (Kolektiv autorů, 2012)

Účetní jednotky provádějí inventarizaci k okamžiku, ke kterému sestavují účetní závěrku jako řádnou nebo mimořádnou. Mohou také provádět průběžnou inventarizaci, ale pouze u zásob, o kterých účtují podle druhů nebo podle odpovědných osob. Průběžnou inventarizaci lze také provést u dlouhodobého hmotného majetku, který nemá své stálé místo v účetní jednotce.

Účetní jednotky jsou povinny prokázat provedení inventarizace až 5 let po jejím provedení. (Kolektiv autorů, 2012)

Inventarizace se provádí v pěti etapách. První etapou je zjištění skutečného stavu aktiv a pasiv, pomocí provedení inventury. Druhou etapou je porovnání skutečného stavu aktiv a pasiv se stavem účetním, dle inventurních soupisů. Třetí etapou je interpretace zjištěných rozdílů mezi skutečným a účetním stavem, tzn., zda vzniknul přebytek či manko. Ve čtvrté etapě se podává návrh na vypořádání zjištěných rozdílů a také vyhotovení inventurních soupisů příslušnou inventarizační komisí. V páté etapě se provádí zaúčtování zjištěných rozdílů.

Inventurní soupisy jsou účetní záznamy, které obsahují skutečné stavy. Inventurní soupisy musí obsahovat podstatné náležitosti, jako jsou následující:

- podpisový záznam osoby odpovědné za zjištění skutečností a osoby odpovědné za provedení inventury,
- způsob, kterým došlo ke zjištění skutečných stavů,
- okamžik zahájení a ukončení inventury,
- okamžik, ke kterému se sestavuje účetní závěrka,
- rozhodný den, pokud jej účetní jednotka stanovila,
- ocenění majetku a závazků při periodické nebo průběžné inventarizaci k rozvahovému dni nebo k jinému dni, pokud jej účetní jednotka stanovila.

Inventarizačními rozdíly se rozumí rozdíly mezi skutečným stavem a stavem zachyceným v účetnictví. Může nastat situace, kdy skutečný stav je nižší než stav účetní. Tento rozdíl se označuje jako manko, u peněžních prostředků a cenin se toto manko nazývá schodek. Druhou situací je, že skutečný stav je vyšší, než stav v účetnictví a tento rozdíl se označuje jako přebytek. (Kolektiv autorů, 2012; Kolektiv autorů, 2018)

2.7 Směrnice v účetnictví

Jsou to vnitřní předpisy, které upravují metody a postupy v účetnictví.

Stanovují používané techniky, způsoby odpisování dlouhodobého hmotného majetku a dlouhodobého nehmotného majetku, specifické způsoby účtování a další.

Účetní jednotka si sama vytváří interní směrnice. Pokud je potřeba může je v průběhu účetního období různě doplňovat a aktualizovat. Směrnice můžeme rozdělit do dvou oblastí. První oblast tvoří směrnice, které vyplývají z účetní legislativy a druhou oblast tvoří směrnice, díky kterým dochází ke snadnější organizaci a fungování jednotlivých činností v účetní jednotce. Do vnitropodnikových směrnic, které vyplývají z legislativy patří např. podpisové vzory, způsob zpracování účetnictví, tvorba účetního rozvrhu, archivace, oběh účetních dokladů, oceňování dlouhodobého hmotného majetku a dlouhodobého nehmotného majetku, způsob odpisování dlouhodobého hmotného majetku a dlouhodobého nehmotného majetku, postupy při poskytování cestovních náhrad, způsob účtování o zásobách, způsob ocenění zásob, kurzové rozdíly, postupy pro časové rozlišení atd. (Kolektiv autorů, 2012)

2.8 Právní úprava daňové evidence

Daňovou evidenci upravuje zákon o daních z příjmů.

Tento zákon upravuje:

- a) daň z příjmů fyzických osob,
- b) daň z příjmů právnických osob.

Podle § 7b zákona o daních z příjmů se daňová evidence vede za účelem stanovení základu daně z příjmů a obsahuje údaje o:

- a) příjmech a výdajích v členění nutném pro zjištění základu daně,
- b) majetku a dluhů.

Zákon o daních z příjmů stanovuje pouze obsah daňové evidence, nikoli formu nebo způsob jejího vedení. Obsah daňové evidence upravují zvláštní právní předpisy o účetnictví.

Dále § 7b zákona o daních z příjmů udává povinnost poplatníku daně z příjmů provést zjištění skutečného stavu zásob, hmotného majetku, pohledávek a závazků k poslednímu dni zdaňovacího období. K tomuto zjištění musí vyhotovit zápis a o případné rozdíly upravit základ daně. Další povinností, která vyplývá z tohoto paragrafu je uschování daňové evidence za všechna zdaňovací období, pro která neuplynula lhůta pro stanovení daně. Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která tzv. nese daňové břemeno. Je to fyzická nebo právnická osoba, jejíž příjmy, majetek nebo činnost podléhají dani z příjmů.

Zákon o daních z příjmů kromě daňové evidence vymezuje poplatníka daně z příjmů, předmět daně z příjmů, osvobození od daně, příjmy z nájmu, příjmy z kapitálového majetku, nezdanitelné části základu daně, sazby daní atd. (Zákon č. 586/1992 Sb.)

2.9 Základní princip a způsob vedení daňové evidence

Základní princip vedení daňové evidence spočívá v oddělené evidenci příjmů a výdajů např. vedených v peněžním deníku od evidence majetku a dluhů zaznamenaných např. v pomocných knihách.

Cílem daňové evidence je vedení průkazné evidence příjmů a výdajů odděleně od evidence majetku a dluhů. Správné vykázání příjmů a výdajů daňových a nedaňových, které jsou nezbytně nutné pro stanovení základu daně z příjmů podnikatele za dané zdaňovací období.

Daňová evidence dále slouží jako zdroj informací pro podnikatele o vlastní podnikatelské činnosti.

Způsob vedení daňové evidence závisí na podnikateli. Podnikatel má na výběr, zda povede daňovou evidenci sám nebo si na to najme specializovanou společnost (např. právnickou osobu). Taktéž může pověřit svého zaměstnance (např. účetní) vedením daňové evidence. Pokud se podnikatel rozhodne sám si vést daňovou evidenci, je zapotřebí mít dostatečnou znalost zákonů, vztahujících se k vedení daňové evidence.

V případě, že podnikateli povede daňovou evidenci jiná fyzická nebo právnická osoba, nezbavuje se tím podnikatel odpovědnosti za vedení daňové evidence, ale pouze pověří vedením daňové evidence jinou fyzickou nebo právnickou osobu.

Je doporučeno v těchto případech uzavírat smlouvy o vedení daňové evidence, ve kterých se specifikují především zpracování daňové evidence, smluvní cena požadované služby, oboustranná odpovědnost daných subjektů, způsob předání a další.

Podnikatel má na výběr ze dvou možností, jak bude postupovat při vedení daňové evidence:

- podnikatel povede daňovou evidenci dle § 7b zákona o daních z příjmů,
- podnikatel bude uplatňovat výdaje procentem z příjmů dle § 7 odst. 7 zákona o daních z příjmů, tzn., že místo daňové evidence má povinnost vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek, které vznikly v souvislosti s podnikatelskou nebo jinou samostatně výdělečnou činností. Dále má povinnost vést evidenci majetku, který lze odpisovat. Pokud je podnikatel plátcem daně z přidané hodnoty, musí vést průkaznou evidenci o dani z přidané hodnoty. (Hakalová, Pšenková, 2016; Dušek, Sedláček, 2018)

2.10 Forma vedení daňové evidence

Forma vedení daňové evidence není upravena žádným předpisem. Podnikatel musí vést daňovou evidenci takovou formou, při které bude zajištěna průkaznost této evidence, tzn., že veškeré údaje, které byly evidovány pro zjištění základu daně, jsou pravdivé a byly skutečně vynaloženy na dosažení a udržení zdanitelných příjmů. Všechny tyto údaje musí být podloženy příslušnými doklady. Jelikož forma vedení daňové evidence není jasně dána, záleží jen na podnikateli, jakou formou daňovou evidenci povede.

K vedení daňové evidence se používají nejčastěji tyto knihy:

- peněžní deník (deník příjmů a výdajů),
- kniha pohledávek,
- kniha závazků,
- evidence, záznamy o ostatních složkách majetku a dluzích (závazcích) z pracovně právních vztahů, jedná se o:
 - kniha hmotného majetku a kniha nehmotného majetku,
 - kniha drobného hmotného a nehmotného majetku,
 - kniha zásob,
 - kniha pro sledování cenin
 - kniha pro sledování nepřímých daní u plátců daně,
 - ostatní záznamy vyplývající ze zvláštních právních předpisů (sem patří např. mzdová agenda, karty zákonných rezerv, karty časového rozlišení, knihy evidence jízd). (Hakalová, Pšenková, 2016)

Výdaje uplatňované procentem z příjmů

Uplatnění výdajů procentem z příjmů upravuje § 7 odst. 7 zákona o daních z příjmů. V případě, že podnikatel neuplatní výdaje prokazatelně vynaložené na zajištění, dosažení a udržení příjmů, může uplatnit výdaje procentem z příjmů. Měl by brát na vědomí, že tato částka výdajů obsahuje veškeré výdaje poplatníka vynaložené v souvislosti s dosahováním příjmů z podnikání a z jiné samostatně výdělečné činnosti. (Hakalová, Pšenková, 2016)

Výše procent a maximální limit výdajů je uveden v tabulce 2.1.

Tabulka 2.1 - Procenta a limity pro uplatnění výdajů procentem z příjmů.

	Druh podnikání	Limit max. Kč
80 %	Ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství; ze živnostenského podnikání řemeslného a z příležitostné zemědělské výroby,	800 000
60 %	z ostatních živností,	600 000
40 %	z jiné samostatné činnosti,	400 000
30 %	z pronájmu a nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku.	300 000

Zdroj: (Kolektiv autorů 2012) - vlastní zpracování

Jedním z výhodných důvodů uplatnění výdajů procentem z příjmů pro podnikatele je nižší daňová povinnost díky vysoce nastaveným výdajovým paušálům. Pokud jsou skutečné náklady nižší než výdaje uplatněné procentem z příjmů, umožňují značnou úsporu na odvodech sociálního a zdravotního pojištění podnikatelů i placení nižších záloh na toto pojištění. Dalším výhodným důvodem je minimální administrativní náročnost a srozumitelnost. Evidence v případě uplatnění výdajů procentem z příjmů je značně jednodušší než vedení daňové evidence dle § 7b zákona o daních z příjmů.

Přechod ze skutečných výdajů na výdaje uplatňované procentem z příjmů

Pokud se podnikatel rozhodne poprvé uplatňovat výdaje procentem z příjmů, tzn., že předcházející rok uplatňoval skutečné výdaje. Je nutné upravit základ daně za rok, který předcházel přechodu ze skutečných výdajů na výdaje uplatněné procentem z příjmů o určité položky.

Tyto položky zvyšují nebo snižují základ daně. Jde např. o snížení základu daně o výši dluhů s výjimkou přijatých a zaplacených záloh, o zvýšení základu daně o výši pohledávek nebo cenu nespotřebovaných zásob. (Hakalová, Pšenková, 2016; Dušek, Sedláček, 2018)

2.11 Daňová evidence – peněžní deník a pomocné knihy

Peněžní deník

Peněžní deník může být použit pro evidenci:

- a) příjmů a výdajů uskutečněných v hotovosti,
- b) příjmů a výdajů uskutečněných bankou,

c) průběžných položek (převodů mezi bankovním účtem a pokladnou, převodů mezi bankovními účty a převodů mezi pokladnami).

V peněžním deníku se nevedou záznamy typu vystavených a přijatých faktur nebo předpisu plateb a odvodů.

Zápisy v deníku se zaznamenávají chronologicky podle času, kdy nastaly a podle jednotlivých dokladů s rozdělením na příjmy a výdaje. Děje se tak, aby přehled o příjmech a výdajích vyhovoval příslušným právním předpisům. (Hakalová, Pšenková, 2016)

Kniha pohledávek

Kniha pohledávek slouží podnikateli k evidenci pohledávek vůči různým subjektům. U většiny podnikatelů je základem této evidence kniha vydaných faktur, ve které je zaznamenána evidence pohledávek z běžných dodavatelsko-odběratelských vztahů. Podnikatel se může rozhodnout vést jednu knihu pro evidenci všech pohledávek nebo několik knih, kde eviduje pohledávky např. podle vzniku pohledávky na tuzemské a zahraničí, podle povahy pohledávky (tj. podle jednotlivých činností např. prodej výrobků, zboží, služeb), podle subjektu (dlužníka), podle měny a dalších hledisek.

Kniha pohledávek obsahuje údaje o vzniku pohledávky, evidenční číslo, označení dlužníka, předmět pohledávky a částku (u plátce daně z přidané hodnoty se rozepisuje na základ daně a daň zvlášť), datum úhrady, způsob úhrady a další.

Mimo jiné by měla tato kniha obsahovat údaje o:

- jednotlivých dlužníků za splněné dodávky (tj. pohledávky vůči odběratelům),
- poskytnutých zálohách dodavatelům (může být také evidováno v knize záloh),
- poskytnutých zápůjčkách,
- pohledávkách z titulu daně z příjmů nebo silniční daně (přeplatky),
- pohledávkách z titulu zúčtování plateb pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění (přeplatky),
- pohledávkách u nepřímých daní (např. nadměrný odpočet daně z přidané hodnoty),
- pohledávkách z titulu vyplacených záloh zaměstnancům,
- pohledávkách z titulu předepsaných náhrad škod zaměstnancům za manka a škody,
- ostatních pohledávkách. (Hakalová, Pšenková, 2016)

Kniha závazků

Neboli kniha dluhů slouží k evidenci závazků vůči různým subjektům. Základem této evidence je u většiny podnikatelů kniha přijatých faktur, ve které je zaznamenána evidence dluhů z běžných dodavatelsko-odběratelských vztahů. Podnikatel se může rozhodnout pro evidenci všech závazků do jedné knihy nebo povede několik knih, kde eviduje závazky např. podle vzniku závazku (tj. např. tuzemské nebo zahraničí), podle povahy závazku (za nákup materiálu, zboží, služeb), podle subjektu (věřitele), podle měny a dalších hledisek.

Kniha dluhů obsahuje údaje o datu a vzniku závazku, evidenční číslo, označení věřitele, předmět závazku a částku (u plátce daně z přidané hodnoty se rozepisuje na základ daně a daň), datum a způsob úhrady a další údaje.

Mimo jiné by měla tato kniha obsahovat údaje o:

- jednotlivých věřitelích za jimi splněné dodávky (tj. závazky vůči dodavatelům),
- přijatých zálohách od odběratelů,
- přijatých úvěrech a zápůjčkách s odděleným sledováním bankovních úvěrů a přijatých zápůjček,
- závazcích z titulu daně z příjmů, daň z přidané hodnoty, silniční daně apod.,
- závazcích z titulu zúčtování plateb pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění,
- materiálu dodaného zákazníkem a převzatého ke zpracování nebo opravám.

Mezi pomocné knihy využívané v daňové evidenci se např. řadí karty dlouhodobého hmotného majetku (dále jen „DHM“) a karty dlouhodobého nehmotného majetku (dále jen „DNM“), kniha zásob. (Hakalová, Pšenková, 2016)

Kniha (karty) DHM a DNM

Kniha dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku slouží k evidenci hmotného a nehmotného majetku. Každý jednotlivý majetek se eviduje zvlášť, na svou kartu.

Knihy obsahují název či popis DHM nebo DNM, inventární číslo, ocenění, datum ocenění (nabytí vlastnického práva), datum uvedení do užívání, údaje o zvolené metodě daňových odpisů u DHM, vypočtený odpis v daném zdaňovacím období, částky daňových odpisů za jednotlivá zdaňovací období, zůstatkové ceny, zřízené zástavní právo (popř. věcné břemeno), datum a způsob vyřazení atd. (Hakalová, Pšenková, 2016)

Kniha zásob

Kniha zásob je tvořena skladními kartami nebo jiným způsobem prokazující celkový

stav zásob. Vybraný postup musí podnikatel srozumitelně popsat. Skladuje-li podnikatel materiál, který mu dodal zákazník ke zpracování nebo opravám, musí evidovat tento materiál v knize pohledávek a dluhů. Nelze jej evidovat v knize zásob. (Hakalová, Pšenková, 2016)

Členění příjmů a výdajů v peněžním deníku

Všechny příjmy a výdaje, které podnikatel eviduje v peněžním deníku lze rozdělit dle daňového hlediska na:

- daňové příjmy,
- nedaňové příjmy,
- daňové výdaje,
- nedaňové výdaje.

Toto členění vychází ze zákona o daních z příjmů.

Daňové příjmy

Jedná se o příjmy z podnikatelské činnosti, které podnikatel obdrží za prodej svých výrobků, zboží a za poskytované služby. Tyto příjmy jsou zahrnované do základu daně.

Příjmy nedaňové

Jedná se o příjmy z podnikatelské činnosti, které byly zdaněny již dříve, nebo příjmy, které nepodléhají dani z příjmů. Tyto příjmy se nezahrnují do základu daně.

Výdaje daňové

Jsou to výdaje, které snižují základ daně a uznává je zákon o daních z příjmů. Jsou to výdaje vynaložené na dosažení, udržení a zajištění příjmů.

Nedaňové výdaje

Jsou to výdaje, které nesnižují základ daně podle zákona o daních z příjmů. Jsou to výdaje, které nelze uznat za výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmů. (Hakalová, Pšenková, 2016; Dušek, Sedláček, 2018)

2.12 Interní směrnice v účetnictví a daňové evidenci

Podnikatel by měl při vedení daňové evidence dbát na průkaznost, správnost, úplnost, srozumitelnost, přehlednost a trvalost veškerých záznamů. Nejčastěji vznikají chyby při stanovení základu daně v daňovém přiznání. Vedení daňové evidence se řídí zákonem o daních z příjmů, ale ten neupravuje detailně všechny postupy, které vznikají u podnikatele při vedení daňové evidence.

Dalším důležitým předpisem jsou interní směrnice, které konkretizují obecná pravidla a postupy. Zpracování interních směrnic není upraveno v zákoně o daních z příjmů, ale závisí na

celé řadě dalších právních předpisů a zákonů. Rozsah interních směrnic záleží na individuálních okolnostech u každého podnikatele. Podnikatel by se měl zaměřit především na praktický význam, než na formální stránku a rozsáhlost textu. Interní směrnice by se měly zabývat nejen formou daňové evidence, ale také postupy při uzavírání daňové evidence na konci zdaňovacího období.

Zpracování interních směrnic není upraven žádným právním předpisem. V interních směrnicích mohou být uvedeny informace jako např. jméno a příjmení podnikatele, sídlo provozovny, identifikační číslo a daňové identifikační číslo. Dále datum zahájení podnikání, předmět podnikání, podpisové vzory, způsob vedení daňové evidence, způsob oceňování majetku, způsob odepisování hmotného majetku, způsob a výpočet cestovních náhrad, specifické postupy v daňové evidenci během zdaňovacího období a na konci zdaňovacího období a další (Hakalová, Pšenková, 2016)

3 Charakteristika vybraných účetních softwarů

Přibližně od 80. let 20. století se začaly používat osobní počítače k vedení účetnictví. Do té doby se vše vedlo ručně, tedy písemně nebo za pomoci psacích strojů s počítacím zařízením nebo děroštitkovými stroji. Také se začal postupně rozvíjet software pro tyto osobní počítače. V České republice se ekonomické a účetní softwary začaly rozšiřovat od 90. let 20. století. Tehdy pracovaly pod operačním systémem MS DOS. Ze začátku vznikaly účetní programy, které umožňovaly vystavení faktur, zpracování výpisů z bankovního účtu a pokladničních dokladů nebo zaúčtování přijatých faktur. Některé programy nabízely agendy dlouhodobého majetku, považovaného za základní prostředky účetní jednotky a později za investiční majetek. Lepší programy zahrnovaly skladovou evidenci a některé dokonce i mzdovou nebo personální agendu. Vzhled programu byl jednoduchý, za to přehledný a spolehlivý. V první polovině 90. let 20. století začalo docházet k poptávce velkého počtu uživatelů po komplexních účetních systémech, které by zahrnovaly další aktivity z různých oblastí účetní jednotky. Kromě účetnictví tedy např. výrobní procesy nebo obchodní činnosti. Díky restitucím a privatizacím dřívějších státních podniků a družstev, vznikaly nové společnosti, které se nadále zvětšovaly. Tím byla způsobena poptávka po komplexních účetních systémech. Současně se na českém trhu začaly objevovat zahraniční společnosti, které nabízely moderní řešení nejčastěji pro operační systém MS Windows s využitím SQL technologie. Moderní řešení nabízelo lepší vzhled, příjemnější práci v programech, nové funkce, ale také se vyskytovaly problémy s používáním starších verzí operačního systému MS Windows. Nicméně zároveň už v této době existovaly programy, které nabízely modularitu. Což umožňovalo zákazníkům zakoupit si pouze moduly (části systému), které potřebovali pro svou činnost. Díky tomu zákazník mohl zaplatit ve výsledné fázi za software méně. Na trhu se vyskytovaly jednoduché programy, sloužící jen pro určité podnikové agendy, nejčastěji účetnictví, které stačilo pouze nainstalovat a mohlo se na nich ihned pracovat. Ale nabízely se i finančně náročné ekonomické programy, které byly rozsáhlé a vyžadovaly poměrně dost času na uvedení do provozu. (Zuzana Křížová, 2005; Mejzlík, 2005)

Účetní software je počítačový program, který slouží k vedení účetnictví na počítači. Mohou ho využívat jak jednotlivci, tak obchodní společnosti, příspěvkové organizace i nestátní neziskové organizace. Téměř každý účetní software v dnešní době obsahuje základní moduly popsané níže.

Modul vedení účetnictví a daňové evidence umožňuje účetní jednotce účtovat formou předkontace i přímým účtováním nebo vést účetní knihy.

Modul banka umí automaticky spárovat přijaté a vystavené faktury. Také eviduje bankovní výpisy.

Modul pokladna umožňuje vystavit příjmový i výdajový pokladní doklad.

V modulu sklad lze zachycovat pohyb výrobků, materiálu či zboží ve skladu i mezi jednotlivými sklady. Zachycuje cenu a ostatní důležité informace o skladových zásobách.

Modul pro přípravu mezd umí zpracovávat podklady pro výplaty včetně odvodů pro sociální a zdravotní pojišťovny, připravovat výplatní pásky, zpracovávat podklady o pracovní neschopnosti aj.

Modul majetek eviduje veškerý majetek společnosti. Lze zachytit potřebné informace o nabytém majetku jako je cena, technický popis majetku, inventární číslo aj.

Modul evidence financí umožňuje evidovat veškerý pohyb financí společnosti.

Modul domácí bankovníctví umí spolupracovat s některými bankami, což ulehčuje uživatelům práci. Uživatel se nemusí samostatně přihlašovat do elektronického bankovního systému, ale platby lze uskutečňovat prostřednictvím účetního softwaru.

Některé společnosti nabízejí celou řadu produktů nebo možnost samovolného výběru jednotlivých služeb. (Křížová, 2005)

Plánování podnikových zdrojů

Z anglického Enterprise Resource Planning (dále jen „ERP“) též nazýváno jako podnikový informační systém, díky kterému podnik může řídit všechny své podnikové činnosti prostřednictvím jednoho systému. Každé oddělení v podniku potřebuje svou aplikaci, která umí plnit jejich potřeby. ERP sice poskytuje každému oddělení aplikaci zvlášť, ale tyto aplikace umí spolu navzájem komunikovat.

CMR

Customer Relationship Management (dále jen „CMR“) je systém, který umožňuje zpracovávat informace o zákaznících a to od jejich kontaktů, probíhajících obchodních procesů až po informace o dosahovaných tržbách. Využívá se k porozumění zákazníkům a identifikaci jejich konkrétních potřeb, jelikož jsou zákazníci pro společnost velmi důležitým aspektem, který zajišťuje jejich finanční příjmy. Je tedy vhodné patřičně o zákazníky pečovat, k čemuž napomáhá právě CMR. (Křížová, 2005)

Cloud

Chápeme jako síť serverů, kde některé poskytují služby, jiné používají výpočetní výkon pro běh aplikací nebo slouží k ukládání dat. Výhodou používání cloudu je především přístup k datům odkudkoli a kdykoli prostřednictvím internetu. (Mejzlík, 2005)

Dashboard

Neboli nástěnka primárně slouží pro umístění více složek, informací či grafů přehledně na jedno místo.

Hot-line

Představuje telefonickou pomoc kvalifikovaného operátora, většinou 24 hodin denně.

Níže uvedený text kapitoly 3.1 je čerpán z webových stránek společnosti www.abra.eu pokud není uvedeno jinak.

3.1 ABRA Software, a. s.

ABRA Software, a. s., je česká společnost, která vznikla už v roce 1991, tehdy jako sdružení Petra Vacka a Jaroslava Řasy. Postupem času založila další pobočku na Slovensku a stala se akciovou společností. Následně v roce 2008 vznikla společnost United Software a.s., která působila jako mateřská organizace ABRY Software, a. s. United Software, a. s., převzala společnost Neotech a založila společnost Systematiq. V roce 2009 díky ní ABRA Software navázala spolupráci se společností Flores. A v roce 2015 došlo ke sloučení společností United Software, a. s., Systematiq, s. r. o., a ABRA Software, a. s., která se stala nástupnickou společností těchto tří společností.

ABRA Software vyvíjí a dodává moderní informační systémy podnikatelům na všech úrovních. Pro živnostníky, malé a střední společnosti i pro velké společnosti.

ABRA nabízí zhruba 40 modulů, ze kterých si podnikatelé mohou vybírat a kombinovat, přesně podle jejich potřeb, aby měli přehled o celém chodu společnosti. Nabízí dva základní produkty a to informační systémy pro velké a střední společnosti, a pro menší společnosti a živnostníky. Pro menší společnosti a živnostníky nabízí produkt ABRA FlexiBee, pro velké a střední společnosti to pak je ABRA Gen.

ABRA Gen je software navržený pro střední a velké společnosti, který díky své variabilitě může být uplatněn ve všech odvětvích podnikání. Může sloužit jako jediný informační systém ve společnosti. Nabízí špičkové technologie, jako integrované vlastní řešení Business Intelligence, které umí propojit jakékoliv aplikace a umožnit jejich vzájemnou komunikaci. K informacím se uživatelé mohou dostat téměř kdykoli a kdekoli třeba i přes chytré hodinky. ABRA Business Intelligence poskytuje analýzu dat společnosti, automaticky zpracovává informace z ERP systému a zobrazuje informace, se kterými lze snadno pracovat.

ABRA prima ERP je cloudová aplikace, kterou ABRA Software nabízí ke sledování pracovního času nebo sledování docházky. Je přístupná ze všech zařízení, které je možné

připojit k internetu. Je tvořena modulem docházka, který umožňuje sledovat záznam pracovního času. Umí sledovat např. čas strávený na jednotlivých projektech, činnostech, úkolech nebo klientech s interaktivními reporty. Sleduje také vyúčtování podle zaznamenaného odpracovaného času.

ABRA FlexiBee je vhodný pro menší společnosti, účetní společnosti, internetové obchody nebo výrobní společnosti. Jednou z výhod je neomezené množství uživatelů pro čtení dokladů. ABRA FlexiBee nabízí u všech variant neomezený počet zpracovaných dokladů. V ceně je zahrnut provoz v cloudu, který umožňuje provoz odkudkoli a kdykoli prostřednictvím internetu. Mezi základní moduly patří účetnictví, mzdy, majetek, banka a pokladna, prodejní kasa, nákup a prodej, sklady a ceníky, obchodní partneři. Kromě těchto základních modulů poskytuje i rozšiřující moduly a služby. Software FlexiBee se nabízí ve třech variantách, které lze zakoupit i s možností měsíčního pronájmu softwaru. V následující tabulce 3.1 je znázorněn souhrn nabízených balíčků s cenovým ohodnocením a obsaženými moduly.

Tabulka 3.1 - Ceník balíčků ABRA FlexiBee

Typ balíčku	Obsažené moduly	Cena
ABRA FlexiBee Basic	daňová evidence, podvojný účetnictví, fakturace, banka a pokladna, sklady, majetek	3 950 Kč
ABRA FlexiBee Business	daňová evidence, podvojný účetnictví, fakturace, banka a pokladna, sklady, majetek, příspěvkové organizace, neziskové organizace, mzdy a personalistika, nabídky, poptávky a objednávky	6 950 Kč
ABRA FlexiBee Premium	daňová evidence, podvojný účetnictví, fakturace, banka a pokladna, sklady, majetek, příspěvkové organizace, neziskové organizace, mzdy a personalistika, nabídky, poptávky a objednávky, pokročilý obchod a sklady, pokročilá přístupová práva, možnosti přizpůsobení	9 950 Kč

Zdroj: (www.abra.eu) - vlastní zpracování

Co se týče podpory, společnost nabízí pro uživatele, kteří vlastní licenci účetního software, nebo využívají pronájem těchto licencí bezplatný servis v podobě hot-line poskytující rychlou podporu kvalifikovaného operátora. Další nabízenou službou je servis pomocí vzdálené správy, který spočívá v řešení problému prostřednictvím vzdáleného přístupu konzultanta do softwaru. Společnost také nabízí službu konzultace a servis na místě, což znamená, že konzultant přijede přímo do společnosti vyřešit daný problém. Služba hot-line je poskytována zdarma, zbylé služby jsou poskytovány za poplatek. Další služby za poplatek jsou pak např. semináře, ucelené účetní a daňové služby, správa IT a webové aplikace tvořené na zakázku.

Níže uvedený text v kapitole 3.3 je čerpán z webových stránek www.vario.cz, pokud není uvedeno jinak.

3.2 Altus Software, s. r. o.

Altus Software, s. r. o., je další českou softwarovou společností založenou v roce 1995. Zaměřuje se na cenově dostupná přesto spolehlivá a efektivní řešení pro malé a střední společnosti. Altus Software, s. r. o. je členem skupiny Solitea, která spojuje úspěšné IT společnosti z celé střední Evropy.

Nabízí dva základní produkty Altus Vario a Altus Portal.

Altus Vario je komplexní podnikový systém, nebo lépe řečeno ekonomický software kategorie ERP, který dokáže vyřešit v podstatě vše, co potřebuje fungující společnost v České republice. Primárně je navržen pro střední společnosti, ale díky jeho dostatečné variabilitě ho mohou využívat i malé společnosti. Jednotlivé moduly lze využívat jak samostatně, což je výhodné pro společnosti, kde se jednotlivé agendy zpracovávají na jednotlivých odděleních nebo mezi jednotlivými pracovníky. Ale lze i nainstalovat všechny moduly na jeden počítač.

Altus Portal je podnikový intranet, který umožňuje jednoduché sdílení dokumentů a dat z informačních systémů ve společnosti. Společně s produktem Altus Vario poskytují kompletní řešení, které nabízí všechny nezbytné funkce pro chod společnosti.

Altus Vario nabízí i zjednodušenou verzi Vario Start, která je určená pro fyzické osoby a začínající účetní jednotky. Nabízí možnost používat jen vybrané moduly a je kompatibilní s MS Office. Altus Vario dále nabízí možnost využití Start Up kategorií, které umožňují jednoduchý přechod na výkonnější varianty pro rychle rostoucí společnosti. Nabízí jednoduché řešení agend pro nákup a prodej zboží, skladovou evidenci, prodej služeb a účetnictví jak podvojně, tak i daňovou evidenci. Je to zjednodušená verze Altus Vario. Má tedy zjednodušené funkce i ovládání a díky tomu nevyžaduje složitou implementaci, ale stačí program pouze nainstalovat. Díky připravenému přednastavení a přehledným průvodcům je jeho instalace opravdu snadná a rychlá. Může se v něm začít pracovat ihned po prvotní instalaci. Altus Vario dále nabízí základní varianty Vario Office a Vario SQL Office. Nabízené zjednodušené zvýhodněné Start Up kategorie jsou popsány níže.

Vario Start je vhodná pro drobné podnikatele, kteří ročně vytvoří méně než 300 dokladů v každé agendě. Tím se rozumí, že je možné vytvořit 300 faktur vystavených a 300 faktur přijatých.

Vario Small Office slouží pro malé společnosti, které vytvoří maximálně 1 000 dokladů ročně.

Vario Business je vodná pro malé společnosti, které vytvoří do 2 000 dokladů ročně. Všechny tyto varianty nabízí základní moduly, ze kterých si může podnikatel vybrat právě ty, které potřebuje pro svou činnost a od volby modulů se následně bude odvíjet cena. Nabízenými moduly jsou adresář, banka, evidence majetku, pokladna, sklad, účetnictví, daňová evidence, zakázky, výroba, přijaté doklady, kurzovní lístek, vydané doklady a další. Cena se pohybuje od 5 000,- Kč do 10 000,- Kč. I zde je možný měsíční pronájem účetního softwaru.

Autorka bakalářské práce požádala o cenovou nabídku softwaru, který by uměl zpracovávat nad 500 dokladů ročně a obsahoval by moduly (účetnictví (daňovou evidenci)). Následně ji byl nabídnut balíček, který umožňuje zpracování do 1 000 dokladů ročně a v ceně kompletu jsou obsaženy moduly adresář, banka, evidence majetku, kurzovní lístek, manager, pokladna, přijaté doklady, sklad, účetnictví (daňová evidence), vydané faktury a zakázky. Cena byla vyčíslena na 10 000 Kč. V případě zájmu o modul mzdy by cena byla zvýšena.

Společnost poskytuje technickou podporu v podobě hot-line a helpdesku nebo on-line zdrojů. Tyto služby jsou poskytovány zdarma. Ostatní servisní služby týkající se vedení účetního software společnost poskytuje po domluvě a za poplatek odpovídající poskytnuté službě. Společnost také nabízí placené školení.

Níže uvedený text v kapitole 3.3 je čerpán z webových stránek www.allegro-software.cz, pokud není uvedeno jinak.

3.3 NewLink Moravia, s. r. o.

NewLink Moravia, s. r. o., patří mezi české společnosti zabývající se výrobou informačních ekonomických softwarů a jejich implementací na zakázku. Společnost vznikla v roce 1991 a již od začátku působí nejen na českém, ale také na belgickém a nizozemském trhu. V současnosti působí na nizozemském trhu jako partner s Allegro Software NV/SA, kde se spojili s belgickým dodavatelem účetních systémů Popsy.

Allegro Business Solution je ERP systém, který pracuje v cloudu, což umožňuje přístup přes všechny internetové prohlížeče. Základem je zde Allegro Framework, což je webová platforma pro softwary, ve kterých lze pracovat prostřednictvím cloudu. Allegro Framework je tvořen ze dvou hlavních částí, které nabízí aplikační menu s pracovní plochou pro spouštění jednotlivých úloh a programové komponenty, které usnadňují standardizovaný vývoj nových modulů.

Allegro Business Solution poskytuje čtyři základní produkty s přednastavenou konfigurací a možnou volbou modulů. Některé produkty poskytují dostupnost správce souborů nebo dalších nástrojů.

Správce souborů slouží jako centrální úložiště dokumentů jednotlivých agend. Mezi další nástroje, které produkty nabízí, patří následující zmíněné položky.

Dashboard je něco jako nástěnka. Uživatel si zde může umístit nejrůznější aplikace, grafy nebo úkoly. A vždy po spuštění programu je bude mít přímo na očích.

Dalším nástrojem je interní pošta, která je obdobou e-mailů, ale komunikace zde probíhá pouze mezi uživateli softwaru. Interní poštu lze využít např. pro přímé odesílání dokladů, jako jsou smlouvy, objednávky nebo faktury. Lze zde připojovat různé soubory. Přehled přijatých a odeslaných zpráv lze umístit přímo na dashboard.

Služba kalendáře umožňuje zobrazení časového harmonogramu celé společnosti. Slouží k časové koordinaci jednotlivých obchodních případů, obsazenosti různých místností ve společnosti (např. zasedací či školicí místnost). Může být také využita pro zobrazení úkolů přiřazených jednotlivým osobám.

Úkoly je nástroj pro přehled úkolů přiřazených jednotlivým zaměstnancům a uživatelům softwaru. Umožňuje jejich evidenci a průběžné sledování jak dané úkoly postupují.

Pro zaznamenávání kontaktů např. obchodních partnerů slouží aplikace kontakty, která umí zaregistrovat kontakt nebo vyhotovit kompletní zápis z jednání včetně připojení různých souborů. Při registraci nového kontaktu dojde k propojení s ostatními aplikacemi a uživatelé pak mají k dispozici potřebné informace o daném subjektu na jednom místě (např. společně uzavřené smlouvy, přehled faktur atd.).

Tisk z lokální tiskárny lze uskutečnit přímo ze softwaru, není tedy nutné přepínat do přeposílat dokumenty do jiné aplikace sloužící pro tisk. Lze zde také nastavit umístění a typ výstupní tiskárny. Uživatel si tedy sám podle potřeby může vybrat, ze které tiskárny tisk provede.

Dotazy a data slouží ke tvorbě dotazů ve vazbě s daty uloženými v systému. Aplikace umožňuje požit předdefinované sestavené filtry na základě zadaného dotazu. Výsledek pak lze exportovat či ukládat do souboru nebo jen prohlížet v prostředí Allegro.

FAQ je aplikace, díky které lze klást dotazy a získávat odpovědi. Prostřednictvím administrátora systému lze klást otázky a zobrazit je u zvolených aplikací.

Základní produkty poskytované společností NewLink Moravia, s. r. o., jsou zobrazeny v následující tabulce 3.2.

Tabula 3.2 - Nabídka produktů NewLink Moravia, s. r. o.

Typ balíčku	Obsah balíčku	Cena
SUBITO	jeden uživatel licence, zpracování 100 dokladů, fakturace	zdarma
LIMITED	dva uživatelé licence, zpracování 1 000 dokladů, správce souborů (1 GB), další nástroje, fakturace, účetnictví	7 680 Kč
ADVANCED	tři uživatelé licence, zpracování dokladů bez omezení, správce souborů (1 GB), další nástroje, fakturace, účetnictví, účetnictví plus (bank link, upomínky, rozpočty), obchodní doklady (nákup, prodej)	21 120 Kč
BUSINESS	pět uživatelů licence, zpracování dokladů bez omezení, správce souborů (1 GB), další nástroje, fakturace, účetnictví, účetnictví plus (bank link, upomínky, rozpočty, účtování na střediska, podrobná analitika), obchodní doklady (nákup, prodej, smlouvy, předprodejní fáze, pokladní doklady), sklady (skladové doklady, skladová místa, čárové kódy)	35 880 Kč

Zdroj: (www.allegro-software.cz) - vlastní zpracování

U všech zmíněných balíčků je možný měsíční pronájem softwaru.

Společnost poskytuje služby podpory prostřednictvím telefonické linky nebo prostřednictvím e-mailů zasílaných přes dotazovací formulář. Další možností přímého kontaktu je pro zákazníky připraven zákaznický portál, do kterého mají přístup pouze registrovaní uživatelé účetního softwaru.

Níže uvedený text v kapitole 3.3 je čerpán z webových stránek www.keloc-software.cz, pokud není uvedeno jinak.

3.4 Keloc CS, s. r. o.

Keloc CS, s. r. o., se také řadí mezi české společnosti nabízející ekonomické účetní softwaru. Její hlavní činností je již od roku 1991, kdy byla společnost založena, vývoj ekonomického softwaru, který celkově zabezpečuje ekonomiku malých, středních a velkých společností. Již od začátku působnosti kladla společnost velký důraz na individuální přístup k zákazníkovi a pomoc při zavádění nového softwaru pro běžný provoz např. instalaci, školení nebo pomoc prostřednictvím hot-line. Keloc CS, s. r. o., je jedním z členů skupiny Keloc. Dalšími členy jsou Keloc PC, s. r. o., zabývající se reklamou, počítači a tiskem a Keloc NET, s. r. o., kteří se zaměřují na internet, síť a webové stránky. Společnost Keloc CS, s. r. o., se zaměřuje na pomoc podnikatelům se zvyšujícími se nároky související se změnami v legislativě nebo rychlým vývojem technologií.

Společnost nabízí čtyři základní produkty KelSTART, KelMINI, KelEXPRESS a KelSQL.

KelSTART poskytuje společnost zcela zdarma. Používání programu je podmíněno registrací. KelSTART je časově neomezená verze účetního program průběžně aktualizovaného legislativou, který kromě jiného nabízí bezplatnou zákaznickou podporu. KelSTART je pro jednoho uživatele a umožňuje zpracovávat až 600 dokladů ročně v členění 60 přijatých faktur a 60 vydaných faktur, 100 pokladních dokladů a 100 bankovních výpisů, evidence pro 3 položky odepisovaného majetku, mzdy a personalistiku pro 2 zaměstnance, 150 skladových dokladů, 30 objednávek, 100 paragonů v modulu kasa a modul cesty pro 1 auto. Kromě základní funkce vedené daňové evidence a podvojného účetnictví společnost nabízí spoustu dalších nadstandartních služeb. Poskytuje např. elektronické podepisování PDF dokumentů, automatické zálohování dle plánů, evidenci událostí a evidenci elektronických příloh. Součástí produktu KelSTART poskytovaného zdarma je i využívání celé škály poskytovaných modulů jako je pokladna, banka, faktury přijaté a vydané, mzdy a personalistika, sklad, objednávky a zakázky, evidence majetku, CMR, cesty.

KelMINI je vhodný pro drobné živnostníky, kteří vedou daňovou evidenci nebo účetnictví. Je určen pro jednoho uživatele a nabízí se ve čtyřech základních balíčcích.

Balíček BASIC umožňuje v jednom účetním období zpracovávat až 2 500 dokladů účetnictví, 300 faktur přijatých, 400 faktur vydaných, 300 pokladních dokladů a 600 bankovních výpisů. V ceně je zahrnuta aktualizace systému a hot-line pomoc. Bohužel tato verze nenabízí využívání cloudu a data jsou tak uložena pouze v počítači na, kterém je program používán. Balíček zahrnuje základní moduly účetnictví a daňovou evidenci, faktury přijaté a vydané, pokladna a banka. Lze jej rozšířit o moduly evidence majetku, mzdy a personalistiku, sklad, objednávky a zakázky, cesty a kasu sloužící pro přímý prodej ze skladu na paragon. KelMINI se prodává za 1 596 Kč ročně.

BASIC + mzdy je obdobou balíčku BASIC. Jedinou změnou zde je možnost zpracování dokladů z oblasti mezd a personalistiky a to pro 3 pracovní poměry v měsíci. Základní moduly jsou rozšířeny o modul mzdy a personalistika, doplňkové moduly zůstávají stejné jako u balíčku BASIC. Tento balíček je nabízen za 2 436 Kč ročně.

BASIC + sklad je také obdobou balíčku BASIC. Zde je navíc umožněno zpracovávat 600 dokladů ve skladu a 200 dokladů objednávek. Základní moduly jsou zde rozšířeny o moduly sklad a objednávky a zakázky. Doplňkové moduly zůstávají stejné jako u balíčku BASIC. Prodává se za 2 520 Kč ročně.

Balíček BASIC komplet je taktéž založen na základním balíčku BASIC s rozšířením o základní moduly sklad, objednávky, mzdy a personalistika. Tento balíček pak umožňuje zpracovávat doklady v poměru 2 500 dokladů účetnictví, 300 faktur přijatých, 400 faktur vydaných, 300 pokladních dokladů, 600 bankovních výpisů, mzdy pro 3 pracovní poměry v měsíci, 600 dokladů ze skladu a 200 objednávek. BASIC komplet se pak prodává za 3 360 Kč ročně.

Dalším z nabízených produktů společnosti je produkt KelEXPRESS vhodný pro malé a střední společnosti a je také nabízen v několika balíčcích.

KelMINI nabízí možnost sestavení účetního softwaru na míru. Tím je myšlen individuální výběr modulů dle volby zákazníka. Na základě zvolených modulů je pak sestavena výsledná kalkulace produktu. V následující tabulce 3.3 je znázorněna kalkulace vlastní volby modulů účetního softwaru KelMINI, která byla provedena autorkou bakalářské práce.

Tabulka 3.3 - Vlastní volba modulů účetního softwaru KelMINI

Moduly	Licence	Cena
Účetnictví a daňová evidence	2 500 dokladů	21 Kč
Vystavené faktury	400 vystavených faktur	35 Kč
Přijaté faktury	300 přijatých faktur	35 Kč
Pokladna	300 pokladních dokladů	14 Kč
Banka	600 bankovních výpisů	28 Kč
Majetek	5 ks odpisovaného majetku	21 Kč
Mzdy	3 zpracované mzdy v měsíci	70 Kč
Sklad	600 skladových dokladů	56 Kč
Objednávky	200 objednávek	21 Kč
Cesty	2 auta	21 Kč
Kasa	300 vystavených paragonů	21 Kč
CMR	--	zdarma

Zdroj: (www.keloc-software.cz) - vlastní zpracování

Celková cena KelMINI podle vlastní volby modulů činí 4 116 Kč s možností měsíčního pronájmu licence za 343 Kč.

KelSQL je pak ideální pro středně velké a velké společnosti.

V případě jakýchkoli problémů či dotazů ohledně účetního softwaru poskytuje společnost pro své zákazníky bezplatnou službu hot-line, případně možnost komunikace prostřednictvím e-mailu. Mezi další složky podpory, které společnost nabízí, patří konzultace, školení, podpora a servis. Tyto služby jsou poskytovány za poplatek.

Níže uvedený text v kapitole 3.3 je čerpán z webových stránek www.helios.eu, pokud není uvedeno jinak.

3.5 Asseco Solutions, a. s.

Asseco Solutins, a. s., byla založena v roce 1996 a patří mezi největší společnosti produkující informační systémy na českém a slovenském trhu. Své služby dále nabízí na trzích v rámci střední Evropy. Vlastní pobočky v České Republice, na Slovensku, v Německu, Rakousku a Švýcarsku. Asseco Solutins, a. s., je členem skupiny Asseco Group, která patří mezi největší IT společnosti v Evropě. Skupina Asseco Group je sdružení evropských společností, které poskytují komplexní IT řešení v mnoha zemích Evropy všem segmentům ekonomiky.

Asseco Solutins, a. s., poskytuje spoustu produktů např. Helios Green, Helios Orange, Helios Easy, Helios Red a další.

Helios Green je moderní ERP systém sloužící pro středně velké a velké společnosti, který poskytuje podklady pro strategické rozhodování.

Helios Orange je podnikový informační systém pro malé a střední podniky.

Helios Easy nabízí své služby velkého ERP systému, pro společnosti, které to myslí vážně se svou budoucností. Je určen pro malé, středně velké a velké společnosti.

Helios Red je vhodný pro podnikatele a menší účetní jednotky. Nabízí šest základních balíčků, které jsou dodávány bez nadstandardních funkcí, v případě balíčku Helios Red Komplet lze ostatní balíčky o tyto funkce rozšířit.

Helios Red Komplet je nabízen v 5 limitovaných variantách zobrazených v tabulce 3.4. Zajímavostí zde je, že limity nejsou stanoveny počtem zpracovaných dokumentů, jako u výše zmíněných poskytovatelů. Zde počet zpracovaných dokladů není omezen, ale omezující položkou je zde výše obratu účetní jednotky, podle kterého se pak liší cena produktu.

Společnost nabízí různé služby podpory. Poskytuje dokonce i služby před implementací produktu. Těmito službami jsou např. analýza a nasazení účetního programu nebo dodávka a instalace účetního softwaru. Tyto služby jsou poskytovány za poplatek. Mezi služby podpory během používání produktu patří služba hot-line, nebo kontakt prostřednictvím e-mailu. Tyto služby jsou pro uživatele programů poskytovány zdarma. Zbylé služby jsou poskytovány za poplatek. Je to např. správa počítačové sítě, přizpůsobení systému, audit provozu informačního systému, účetní poradenství nebo vedení účetnictví. Společnost nabízí také různé školení, avšak také za poplatek.

Tabulka 3.4 - Přehled nabízených balíčků Helios Red Komplet

Typ Balíčku	Obsah balíčku	Cena
Helios Red Komplet limit do 0,2 milionů Kč	daňová evidence, účetnictví, bankovní operace, kniha faktur, pokladna, skladová evidence, nákup a prodej, zakázky, majetek, zápočty, upomínky a penalizace, obchodní partneři, maloobchodní pokladna, kniha jízd (jedno vozidlo), mzdy a personalistika, síťový provoz	zdarma
Helios Red Komplet limit do 1 milionu Kč	daňová evidence, účetnictví, bankovní operace, kniha faktur, pokladna, skladová evidence, nákup a prodej, zakázky, majetek, zápočty, upomínky a penalizace, obchodní partneři, maloobchodní pokladna, kniha jízd (jedno vozidlo), mzdy a personalistika, síťový provoz	2 300 Kč
Helios Red Komplet limit do 3 milionů Kč	daňová evidence, účetnictví, bankovní operace, kniha faktur, pokladna, skladová evidence, nákup a prodej, zakázky, majetek, zápočty, upomínky a penalizace, obchodní partneři, maloobchodní pokladna, kniha jízd (jedno vozidlo), mzdy a personalistika, síťový provoz	4 300 Kč
Helios Red Komplet limit do 5 milionů Kč	daňová evidence, účetnictví, bankovní operace, kniha faktur, pokladna, skladová evidence, nákup a prodej, zakázky, majetek, zápočty, upomínky a penalizace, obchodní partneři, maloobchodní pokladna, kniha jízd (jedno vozidlo), mzdy a personalistika, síťový provoz	14 300 Kč
Helios Red Komplet bez limitu	daňová evidence, účetnictví, bankovní operace, kniha faktur, pokladna, skladová evidence, nákup a prodej, zakázky, majetek, zápočty, upomínky a penalizace, obchodní partneři, maloobchodní pokladna, kniha jízd (jedno vozidlo), mzdy a personalistika, síťový provoz, osum současných přístupů do licence	58 300 Kč

Zdroj: (www.helios.eu) - vlastní zpracování

Helios Účtárna je určen přímo pro účetní nebo daňové kanceláře a je nabízen ve dvou variantách zmíněných v následující tabulce 3.5. I zde není počet zpracovaných dokladů omezen.

Tabulka 3.5 - Přehled nabízených balíčků Helios Red Účtárna

Typ balíčku	Obsah balíčku	Cena
Helios Red Účtárna Standart	obsahuje dva současné přístupy pro uživatele licence, účetnictví, daňová evidence, bankovní operace, fakturace, kniha jízd (jedno vozidlo) + nadstandardní funkce rozšířená definice vlastních výkazů	8 300 Kč
Helios Red Účtárna Extra	obsahuje tři současné přístupy pro uživatele licence, účetnictví, daňová evidence, bankovní operace, fakturace, kniha jízd (jedno vozidlo) + nadstandardní funkce rozšířená definice vlastních výkazů, majetek, mzdy, personalistika	19 300 Kč

Zdroj: (www.helios.eu) - vlastní zpracování

Mezi další nabízené produkty patří např. Helios Red Ekonomika vhodný pro společnosti působící v oblasti obchodu a služeb. Helios Red Maloobchod, Helios Red Velkoobchod nebo Helios Red Pokladna EET.

4 Analýza a výběr vhodného účetního softwaru

Použité metody k uskutečnění analýzy vybraných softwarů patří do vícekritériálního rozhodování. Metody z vícekritériálního rozhodování byly použity, jelikož při výběru vhodného účetního softwaru figuruje více kritérií, které ovlivňují výběr.

Vícekritériální rozhodování

Je uplatňováno u řešení problémů, kde je nutné vybírat a hodnotit varianty podle více rozhodovacích kritérií. Rozhodovací proces je ovlivňován určitými prvky procesu. Mezi tyto základní prvky rozhodování řadíme:

- cíle rozhodování,
- kritéria hodnocení variant,
- objekt, subjekt a varianty rozhodování,
- stavy světa.

Cíle rozhodování

Cílem rozhodování rozumíme dosažení žádoucího stavu. Jde o řešení rozhodovacího problému. Nejedná se zpravidla o dosažení jediného cíle, ale o více dílčích cílů, mezi kterými mohou být různé vazby. Zpravidla se jedná o komplementaritu dílčích cílů. Komplementarita znamená, že jednotlivé cíle se vzájemně podporují nebo doplňují. Naopak může vzniknout situace, kdy dosažení jednoho cíle, brání v dosažení cíle jiného. Tyto cíle považujeme za konfliktní. (Fotr, 2006)

Kritéria hodnocení variant

Rozhodovatel si sám stanoví jednotlivá kritéria podle jeho preferencí. Kritéria jsou primárně úzce spjata se stanovenými cíli řešení. Cíle jsou nejčastěji vyjadřovány jako:

- maximalizace, neboli zvýšení např. tržeb, výkonnosti atd.,
- minimalizace, neboli snížení např. nákladů, výdajů atd.,
- dosažení určitých hodnot.

U nutné brát zřetel, o jaký typ kritéria se jedná. Kritéria mohou být např. vyjádřena číselně nebo slovně. Kvantitativní kritéria jsou kritéria vyjádřená číselně a kvalitativní kritéria jsou kritéria vyjádřena slovně. Dále můžeme kritéria rozdělit do tří skupin, kde první skupinu tvoří kritéria výnosového typu. Jsou to kritéria, kde více znamená lépe, jsou zde tedy preferovány vyšší hodnoty před nižšími. Druhou skupinu tvoří kritéria nákladového typu. U těchto kritérií se naopak preferují nižší hodnoty před vyššími. Do třetí skupiny patří kombinace kritérií z předešlých dvou skupin. (Fotr, 2006)

Objekt a subjekt rozhodování

Objekt rozhodování je bezprostředně spojen s varianty rozhodování. Obecně řečeno objektem rozhodování rozumíme oblast organizační jednotky, pro kterou se stanovil cíl a týká se jí rozhodování.

Subjektem rozhodování, jinak řečeno rozhodovatelem může být jednotlivec nebo skupina lidí. V případě rozhodování skupiny osob mluvíme o kolektivním subjektu rozhodování. V takovém případě je volba varianty ovlivněna výsledkem určitého procesu často založeného na hlasování. V některých případech je dostačující souhlas prosté většiny nebo kvalifikované většiny. V jiných případech je nutný souhlas všech osob ve skupině. Individuálním subjektem rozhodování se rozumí, pokud je rozhodovatelem jednotlivec. (Fotr, 2006)

Varianty potom představují různé cesty, kterými lze dosáhnout stanoveného cíle. U některých rozhodovacích problému jsou varianty jasně dány a známy, ale mohou se vyskytovat i varianty, které vyžadují složité procesy, založené na zjišťování a zpracovávání informací.

Stavy světa

Neboli rizikové situace jsou vzájemně se vylučující situace, které mohou nastat v budoucnu po realizaci varianty. Jsou to faktory, které ovlivňují důsledky variant ve vztahu k některým kritériím hodnocení.

Pokud má rozhodovatel úplné informace o tom, která z budoucích situací nastane a s tím i jaké budou důsledky variant, jedná se o rozhodování za jistoty. Jestliže zná možné rizikové situace, které mohou nastat, zná důsledky variant a bude mít i informace o pravděpodobnosti těchto stavů světa, mluvíme o rozhodovacím procesu za rizika. V případě, že rozhodovatel sice bude vědět, který stav nastane, ale nebude mít informace o pravděpodobnosti těchto stavů světa, mluvíme o rozhodování za nejistoty.

Čím více kritérií máme, tím je vícekritériální rozhodování obtížné. Jedním z problémů je zde aditivita. Kritéria, která jsou vyjádřena v odlišných měrných jednotkách nejsou aditivní. Avšak může nastat, že i kritéria ve stejných měrných jednotkách nebudou aditivní (např. rentabilita tržeb a rentabilita kapitálu vyjádřená v procentech).

Výsledkem rozhodovacího procesu může být stanovení nejlepší varianty, která splňuje cíle řešení, nebo stanovení preferenčního uspořádání variant. Pro výběr variant vzhledem ke splnění cílů je nutné vycházet ze stanovených kritérií. (Fotr, 2006)

4.1 Požadavky a kritéria potencionálních účetních softwarů

Účetní software je v současnosti zpravidla vybírán a zaváděn účetními jednotkami z následujících důvodů:

- jako nově vzniklá společnost (účetní jednotka), tato společnost žádný software nevlastní a jedná se tedy o prvotní pořízení softwaru,
- společnost zatím nevlastní žádný ekonomický software a účetnictví nebo daňovou evidenci si doposud nechávala vést externí účetní, ale rozhodne se vést účetnictví sama,
- společnost vlastní ekonomický software, ale z různých důvodů společnosti nevyhovuje (např. používaný software je zastaralý nebo nevyhovuje novým požadavkům společnosti).

Před samotným začátkem výběru vhodného účetního softwaru, je důležité si říci, pro koho bude vybraný software sloužit a tomu přizpůsobit konkrétní požadavky na software. Odlišné požadavky bude mít velká společnost a např. fyzická osoba. (Fotr, 2006)

Tato bakalářská práce se zaměřuje na výběr účetního softwaru pro jednotlivce. Autorka bakalářské práce by chtěla po ukončení studia pracovat jako účetní a vést účetnictví nebo daňovou evidenci malým společnostem nebo živnostníkům. Jako začínající účetní nemá žádné velké požadavky na software. Mezi základní požadavky patří, aby software nebyl náročný na instalaci, a byl přehledný a snadno ovladatelný. Autorka nebude potřebovat ani žádné specifické moduly. Autorka se chce zaměřit jen na vedení účetnictví nebo daňové evidence. Proto autorce bude do začátku stačit ekonomický software s modulem vedení účetnictví a daňové evidence, případně fakturaci. Ostatní požadavky jsou zařazeny do kritérií pro výběr účetního softwaru, které jsou popsány níže.

Kritéria

Jak již bylo zmíněno, kritéria hrají významnou roli při výběru účetního softwaru. Pro výběr vhodného účetního programu jsou stanoveny následující kritéria.

Cena

Zpravidla bývá jedním z nejdůležitějších kritérií pro začínající účetní jednotky. U větších společností nemusí být kladen velký důraz na cenu, avšak u malých a hlavně začínajících účetních jednotek hraje cena velkou roli při prvotní investici do účetního softwaru. Hodnotit se bude celková cena v českých korunách za daný software. Požadujeme, aby cena byla co nejnižší.

Obsažené moduly

Dalším hodnotícím kritériem budou obsažené moduly v nabízeném účetním softwaru. Hodnocení bude provedeno pomocí škály v rozmezí bodů 1 a 2. Software, který bude v základní nabídce nabízet pouze modul účetnictví nebo daňovou evidenci, bude ohodnocen bodem 1. Software obsahující navíc modul mzdy bude ohodnocen bodem 2. Je požadováno, aby bodová hodnota byla co nejvyšší, jelikož se jedná o maximalizující kritérium.

Nabízené služby

Při hodnocení z pohledu tohoto kritéria, bude posuzováno, zda daný software nabízí určité služby. Těmito službami rozumíme pomoc při jakýchkoli problémech souvisejících s používáním software, např. hot-line nebo jiná podpora 24 hodin denně, prvotní instalace nebo zaškolení. Hodnocení bude provedeno pomocí bodové škály od 1 do 10, kde 10 znamená nejlepší bodové ohodnocení. Body budou přiřazeny dle uvážení autorky bakalářské práce, na základě informací čerpaných z webových stránek jednotlivých již zmíněných společností poskytujících účetní softwary.

Uživatelské prostředí softwaru

Ovládání účetního softwaru hraje pro účetní jednotku velkou roli. Přehlednost a jednoduchá ovladatelnost může účetní jednotce ušetřit spoustu času. Jednou situací je, kdy se účetní jednotka seznamuje s novým účetním softwarem, tedy než pochopí, jak pracuje daný účetní program. Další situací je, kdy účetní jednotka již program zná, ale i tak práce v něm může být složitá. To může vést k nižší výkonnosti účetní jednotky. Tedy, že účetní jednotka zvládne méně práce za dané časové období než by zvládla např. v jiném účetním softwaru. Příjemné a přehledné prostředí s jednoduchou ovladatelností tvoří významné kritérium při výběru vhodného účetního softwaru. Hodnocení bude provedeno pomocí bodové škály od 1 do 10, za předpokladu že nejméně přehledné a složité účetní softwary budou mít nízké bodové ohodnocení. I zde je bodové ohodnocení založeno dle uvážení autorky bakalářské práce na základě čerpaných informací z internetových stránek a recenzí vybraných společností nabízejících účetní softwary.

Cloud

Posledním hodnotícím kritériem je, zda daný účetní software umožňuje práci v prostředí cloudu. Hodnocení bude uskutečněno pomocí bodové škály v rozmezí bodů 1 a 2. Bodem 2 budou ohodnoceny softwary, které umožňují pracovat v prostředí cloudu. V opačném případě, kdy software nebude umožňovat práci v cloudu, bude ohodnocen bodem 1. Toto kritérium je maximalizující, je tedy požadováno co nejlepší hodnocení (respektive ohodnocení bodem 2).

4.2 Popis vybraných metod pro analýzu vhodného účetního softwaru

Pro analýzu vybraného účetního softwaru bude použita metoda váženého součtu. Pro uskutečnění této metody je nutné určit váhy jednotlivých zvolených kritérií. Existuje mnoho metod, jak váhy zjistit např. pomocí Saatyho metody, metody přímého stanovení vah, metody pořadí, bodovací metody nebo metody párového porovnání. Pro výpočet vah v této bakalářské práci bude použita metoda párového porovnání. Výhodou této metody je, že tato metoda, porovnává každé kritérium zvlášť vůči ostatním kritériím.

Váhy stanovují pořadí kritérií podle jejich významnosti. Nejdůležitější kritérium bude mít největší váhu a naopak. Váhy nesmí být záporná čísla.

4.2.1 Párové srovnání

Tato metoda stanovení vah je založena na zkoumání preferenčních znaků dvojic kritérií. Základem je zjištění počtu preferencí každého kritéria vzhledem ke všem ostatním kritériím. Pro zjištění preferencí použijeme tzv. Fullerův trojúhelník, který nám říká, které ze dvou kritérií je pro nás důležitější. Jestliže bude počet preferencí u určitého kritéria nulový, bude i jeho váha rovna nule, ale nemusí se jednat o bezvýznamné kritérium. Proto se výpočet vah kritérií upravuje a u každého kritéria se počet preferencí zvedne o jedno. K samotnému výpočtu vah se pak dojde podle vzorce 4.1. (Fotr, 2006)

$$v_i = \frac{f_{i+1}}{n + \sum_{i=1}^n f_i} \quad (4.1)$$

Vysvětlivky:

v_i - normovaná váha i -tého kritéria

f_i - počet preferencí i -tého kritéria

n - počet kritérií

Může nastat situace, kdy dvě a více kritérií budou mít shodný počet preferencí. V takovémto případě se musí brát v úvahu směr preference těchto dvojic kritérií. Je-li shodný počet preferencí u kritéria K_1 a K_2 bude rozhodovat, které kritérium jsme preferovali, tedy zda jsme preferovali kritérium K_1 před kritériem K_2 či naopak.

Hlavní výhodou této metody je určení pořadí kritérií podle jejich významnosti, které vychází z porovnání každého kritéria vůči ostatním kritériím. Toto porovnání nám poskytuje spolehlivé výsledky hlavně při větším počtu kritérií. (Fotr, 2006)

S takto zjištěnými váhami můžeme přistoupit k dalšímu kroku, kterým je samotný výpočet pomocí metody váženého součtu. (Fotr, 2006)

4.2.2 Metoda váženého součtu (Weight Sum Approach).

Metoda váženého součtu, také nazývána jako metoda dílčích pořadí je založena na principu maximalizace užitku.

V této metodě pracujeme s váhy kritérií, které jsme zjistili v předchozí metodě párového porovnání.

Hlavní výhodou této metody je její jednoduchost získání ordinární informace. Ordinární informace nám udává pouze pořadí variant. Říká nám, která varianta je nejlepší, která druhá nejlepší atd., ale nedokáže nám zhodnotit o kolik je první varianta lepší než druhá. Nevýhodou u této metody je, že je invariantní vůči přidáním neoptimálních hodnotám, ale tento nedostatek lze odstranit pomocí konjunktivních a disjunktivních metod. (Fotr, 2006)

Konjunktivní metoda znamená, že zvolíme jen varianty, které splňují všechny podmínky (aspirační úrovně). Jsou to varianty lepší nebo stejné jako zvolená aspirační úroveň.

Disjunktivní metoda bere v úvahu všechny varianty, které alespoň v jednom ze zvolených kritérií jsou lepší nebo shodná jako aspirační úrovně.

Dále je zde nutné data normalizovat. Normalizací se rozumí, sjednocení a převedení kritérií tak, aby všechna kritéria vyjadřovala stejný směr. Jelikož metoda váženého součtu je založena na maximalizaci užitku, musí se všechna minimalizační kritéria převést na maximalizační. Způsobů jak k převedení kritérií docílit je mnoho, a je nutné brát v úvahu charakter kritéria a zvolenou metodu. K normalizaci dojdeme pomocí inverzních hodnot, následným zjištěním nejmenšího společného jmenovatele a vynásobením příslušnou váhou. Podrobný postup výpočtu je uveden v tabulkách 4.4 až 4.6.

Ve finále se spočítá hodnota váženého součtu pro každou variantu. Variantu, která bude mít vážený součet nejvyšší je pak možné považovat za nejlepší možnou. (Fotr, 2006)

4.3 Analýza vybraných účetních softwarů

V prvním kroku si stanovíme váhy kritérií podle metody párového porovnání popsané výše. Využijeme k tomu schéma 4.1, které znázorňuje Fullerův trojúhelník. Toto schéma nám znázorňuje počet preferencí jednotlivých kritérií.

Schéma 4.1 - Fullerův trojúhelník

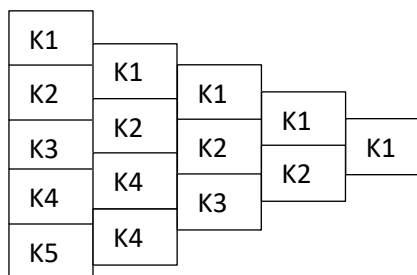
K1 - Cena

K2 - Obsažené moduly

K3 - Nabízené služby

K4 - Uživatelské prostředí

K5 - Cloud

Zdroj: Vlastní zpracování

V následující tabulce 4.1 je uveden počet preferencí každého kritéria zjištěných pomocí Fullerova trojúhelníku. V tabulce je také obsažen sloupec počet preferencí + 1, který je nutný pro výpočet konečných vah, podle vzorce 4.1. Výsledné váhy jsou uvedeny v procentech.

Tabulka 4.1 - Výsledné váhy kritérií

Fullerova metoda			
Název kritéria	Počet preferencí	Počet preferencí + 1	Váhy
Cena	4	5	33%
Obsažené moduly	3	4	27%
Nabízené služby	1	2	13%
Uživatelské prostředí	2	3	20%
Cloud	0	1	7%
Celkem	10	15	100%

Zdroj: Vlastní zpracování.

Dle výsledků zjištěných v tabulce 4.1 je zřejmé, že je kladen největší důraz na cenu. Jedná se o začínající účetní jednotku, a proto zde záleží hlavně na ceně. Jako druhé významné kritérium vyšlo podle tabulky kritérium obsažené moduly, dále uživatelské prostředí a nabízené služby. Nejmenší důraz je kladen na kritérium cloud. Výsledné váhy zjištěné v tabulce 4.1 budou dále použity pro následnou analýzu pomocí metody váženého součtu.

Pro provedení analýzy za pomoci metody váženého součtu je nutné znát způsob vyjádření hodnot jednotlivých kritérií. Také je velmi důležité jestli je dané kritérium maximalizační nebo minimalizační. K tomuto náhledu nám poslouží tabulka 4.2.

Tabulka 4.2 - Vyjádření hodnot kritéria a typ kritéria

Název kritéria	Typ vyjádření hodnoty kritéria	Maximalizační/Minimalizační kritérium
Cena	Kč	Minimalizační
Obsažené moduly	Škála od 1 - 2	Maximalizační
Nabízené služby	Škála od 1 - 10	Maximalizační
Uživatelské prostředí	Škála od 1 - 10	Maximalizační
Cloud	Škála od 1 - 2	Maximalizační

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 4.3 je znázorněn souhrn všech kritérií a vybraných účetních softwarů. Kritéria jsou zde doplněna o hodnoty odpovídající vybraným účetním softwarům. Tedy o cenu, která je vyjádřená v korunách českých. Zbylé kritéria jsou pak ohodnoceny příslušnými body.

Tabulka 4.3 - Souhrn kritérií ohodnocených dle variant

Typ Kritéria	ABRA FlexiBee Premium	ALTUS Vario Business	Allegro LIMITED	Keloc KelMINI vlastní volba modulů	Helios Red Účtárna Standart
Cena	9 950 Kč	10 000 Kč	7 680 Kč	4 116 Kč	8 300 Kč
Obsažené moduly	2 body	1 bod	1 bod	2 body	1 bod
Nabízené služby	6 bodů	6 bodů	7 bodů	6 bodů	7 bodů
Uživatelské prostředí	8 bodů	8 bodů	7 bodů	7 bodů	6 bodů
Cloud	2 body	1 bod	2 body	1 bod	1 bod

Zdroj: Vlastní zpracování

S takto sestavenými tabulkami můžeme přistoupit k samotné analýze. V prvním kroku se zaměříme na kritérium cena. Jde o minimalizační kritérium, které je nutné normalizovat, jelikož metoda váženého součtu je založena na maximalizaci užitku. Z cen softwarů je potřeba vytvořit inverzní hodnoty. K inverzním hodnotám jsme docílili podle následujících kroků. V prvním kroku jsme ceny účetních softwarů zaokrouhlili na celé tisíce matematicky. V druhém kroku jsme zjištěné hodnoty vydělili 1 000. V následujícím třetím kroku jsme hodnoty zjištěné v kroku dva převedli na převrácený zlomek, tedy hodnotu inverzní.

Posledním krokem bylo zjištění nejmenšího společného jmenovatele všech inverzních hodnot, nezbytného pro následující výpočty v tabulce 4.5. Všechny čtyři kroky jsou znázorněny v následující tabulce 4.4.

Tabulka 4.4 - Výpočet inverzních hodnot a nejmenšího společného jmenovatele

Varianta	Cena	Zaokrouhlení na 1 000 matematicky	Vydělení 1 000	Inverzní hodnoty	Nejmenší společný jmenovatel
ABRA FlexiBee Premium	9 950 Kč	10 000	10	1/10	40
ALTUS Vario Business	10 000 Kč	10 000	10	1/10	
Allegro LIMITED	7 680 Kč	8 000	8	1/8	
Keloc KelMINI vlastní volba modulů	4 116 Kč	4 000	4	1/4	
Helios Red Účtárna Standard	8 300 Kč	8 000	8	1/8	

Zdroj: Vlastní zpracování

Dále bylo zapotřebí zjistit hodnotu jednotlivých softwarů vůči celku. K tomuto jsme dospěli výpočtem, kde inverzní hodnotu jednotlivého softwaru jsme vynásobili nejmenším společným jmenovatelem. Z jednotlivých výsledků jsme pak vypočítali sumu těchto výsledků, která představuje zmíněný celek. Celý postup je zobrazen v následující tabulce 4.5.

Tabulka 4.5 - Výpočet hodnoty softwaru vůči celku

Nejmenší společný jmenovatel	Inverzní hodnota vynásobená nejmenším společným jmenovatelem	Výsledná hodnota softwaru vůči celku	Suma výsledných hodnot
40	$1/10 \times 40$	4	28
	$1/10 \times 40$	4	
	$1/8 \times 40$	5	
	$1/4 \times 40$	10	
	$1/8 \times 40$	5	

Zdroj: Vlastní zpracování

Ke zjištění výsledných bodů jsme došli tak, že výsledná hodnota jednotlivého softwaru vůči celku byla vydělena sumou výsledných hodnot, tedy hodnotou 28 a pro lepší přehlednost vynásobena 100. Takto zjištěné hodnoty jsme vynásobili váhou kritéria cena, která činí 33%, zjištěné z párové metody v tabulce 4.1. Výpočet konečných bodů ceny je zachycen v tabulce 4.6.

Tabulka 4.6 - Výpočet konečných bodů kritéria cena

Výpočet konečných bodů	Konečné body
$4/28 \times 100 \times 0,33$	4,71
$4/28 \times 100 \times 0,33$	4,71
$5/28 \times 100 \times 0,33$	5,89
$10/28 \times 100 \times 0,33$	11,79
$5/28 \times 100 \times 0,33$	5,89

Zdroj: Vlastní zpracování

U zbývajících čtyř kritérií, byl postup výpočtu konečných bodů podstatně jednodušší, jelikož se jednalo o kritéria maximalizační. Nebylo zapotřebí hodnoty nijak normalizovat. Co se týče samotného postupu výpočtu konečných bodů, tak byl téměř stejný jako u kritéria cena bez úvodní normalizace. V prvním kroku bylo zapotřebí zjistit sumu jednotlivých hodnot, která představovala hodnotu celku. Následující krok spočíval v zjištění výsledných hodnot stejným způsobem jako u kritéria cena. Jednotlivé hodnoty odpovídající danému kritériu, jsme vydělili sumou hodnot a následně pro lepší přehlednost vynásobili 100. Následně došlo k vynásobení váhou příslušného kritéria. Tento postup byl použit u všech zbývajících kritérií. V tabulkách 4.7 - 4.10 jsou vypočteny konečné body kritérií obsažené moduly, nabízené služby, uživatelské prostředí a cloud.

Tabulka 4.7 - Výpočet konečných bodů kritéria obsažené moduly

Název softwaru	obsažené moduly	Suma hodnot	Váha kritéria	Výpočet konečných bodů	Konečné body
ABRA FlexiBee Premium	2	7	27%	$2/7 \times 100 \times 0,27$	7,71
ALTUS Vario Business	1			$1/7 \times 100 \times 0,27$	3,86
Allegro LIMITED	1			$1/7 \times 100 \times 0,27$	3,86
Keloc KelMINI vlastní volba modulů	2			$2/7 \times 100 \times 0,27$	7,71
Helios Red Účtárna Standart	1			$1/7 \times 100 \times 0,27$	3,86

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 4.8 - Výpočet konečných bodů kritéria nabízené služby

Název kritéria	Nabízené služby	Suma hodnot	Váha kritéria	Výpočet konečných bodů	Konečné body
ABRA FlexiBee Premium	6	32	13%	$6/32 * 100 * 0,13$	2,44
ALTUS Vario Business	6			$6/32 * 100 * 0,13$	2,44
Allegro LIMITED	7			$7/32 * 100 * 0,13$	2,84
Keloc KelMINI vlastní volba modulů	6			$6/32 * 100 * 0,13$	2,44
Helios Red Účtárna Standart	7			$7/32 * 100 * 0,13$	2,84

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 4.9 - Výpočet konečných bodů kritéria uživatelské prostředí

Název kritéria	Uživatelské prostředí	Suma hodnot	Váha kritéria	Výpočet konečných bodů	Konečné body
ABRA FlexiBee Premium	8	36	20%	$8/36 * 100 * 0,20$	4,44
ALTUS Vario Business	8			$8/36 * 100 * 0,20$	4,44
Allegro LIMITED	7			$7/36 * 100 * 0,20$	3,89
Keloc KelMINI vlastní volba modulů	7			$7/36 * 100 * 0,20$	3,89
Helios Red Účtárna Standart	6			$6/36 * 100 * 0,20$	3,33

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 4.10 - Výpočet konečných bodů kritéria cloud

Název kritéria	Cloud	Suma hodnot	Váha kritéria	Výpočet konečných bodů	Konečné body
ABRA FlexiBee Premium	2	7	7%	$2/7 \times 100 \times 0,07$	2
ALTUS Vario Business	1			$1/7 \times 100 \times 0,07$	1
Allegro LIMITED	2			$2/7 \times 100 \times 0,07$	2
Keloc KelMINI vlastní volba modulů	1			$1/7 \times 100 \times 0,07$	1
Helios Red Účtárna Standart	1			$1/7 \times 100 \times 0,07$	1

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4 Vyhodnocení zjištěných výsledků

Pro lepší přehlednost součtu konečných bodů a následný výběr ideálního softwaru pro účetní jednotku byla sestavena tabulka 4.11. V této tabulce jsou zobrazeny všechny varianty účetních softwarů, ze kterých se vybíral ideální účetní software a zároveň kritéria se zjištěnými konečnými body. V tabulce je také obsažen řádek se součtem všech konečných bodů zjištěných za jednotlivé oblasti. Díky tomu součtovému řádku, lze zjistit nejlepší variantu.

Tabulka 4.11 - Výsledné body ohodnocení variant

Kritérium/Software	ABRA FlexiBee Premium	ALTUS Vario Business	Allegro LIMITED	Keloc KelMINI vlastní volba modulů	Helios Red Účtárna Standart
Cena	4,71	4,71	5,89	11,79	5,89
Obsažené moduly	7,71	3,86	3,86	7,71	3,86
Nabízené služby	2,44	2,44	2,84	2,44	2,84
Uživatelské prostředí	4,44	4,44	3,89	3,89	3,33
Cloud	2	1	2	1	1
Celkem	21,30	16,45	18,48	26,83	16,92

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výsledků zjištěných v tabulce 4.11 je patrné, že nejvíce bodů získal účetní software KelMINI na základě vlastní volby modulů od společnosti Keloc CS, s. r. o. Tento software splňuje všechny požadavky autorky bakalářské práce i jednotlivá kritéria, dle jejich preferencí. Jelikož tento software v analýze váženého součtu vyšel jako nejlepší, lze ho tedy považovat za nejlepší variantu účetního softwaru pro účetní jednotku. I přes nízkou cenu poskytuje stejné služby a nabízí kvalitu jako ostatní zmíněné účetní softwary. Jako druhá nejlepší varianta vyšel produkt ABRA FlexiBee Premium od společnosti ABRA Software, a. s. Tento produkt získal stejné bodové ohodnocení jako produkt Keloc KelMINI dle vlastní volby modulů v oblastech nabízených služeb a obsažených modulů. ABRA FlexiBee Premium dosáhl lepšího hodnocení v oblastech uživatelského prostředí a cloudu oproti účetnímu softwaru Keloc KelMINI dle vlastní volby modulů. Produkt KelMINI dle vlastního zpracování měl nejlepší hodnocení v oblasti ceny, a jelikož účetní jednotka kladla velký důraz na cenu, stal se proto nejlepší variantou. Jako třetí nejlepší varianta pak podle metody vyšel produkt Allegro LIMITED od společnosti NewLink Moravia, s. r. o., dále produkt Helios Red Účtárna Standart od společnosti Asseco Solutions, a. s., a na posledním místě Altus Vario Bussines od společnosti Altus Software, s. r. o. V příloze č. 1 je k dispozici náhled pracovního okna účetního programu KelMINI.

5 Závěr

Výběr účetního softwaru může být pro účetní jednotku velmi náročný proces. Na českém trhu je možné nalézt velké množství účetních softwarů, ze kterých může účetní jednotka vybírat. Dobrá znalost trhu může účetní jednotce značně zjednodušit práci. Pořízení účetního softwaru není levnou záležitostí a účetní jednotka by měla tomuto procesu věnovat dostatek času. Vhodná volba účetního softwaru může účetní jednotce ušetřit čas, peníze, ale také značně přispět k výkonnosti účetní jednotky. Účetní jednotka by měla dobře zvážit své požadavky na software a taktéž kritéria ovlivňující výběr. Dále už záleží pouze na preferencích účetní jednotky.

Cílem této bakalářské práce byl výběr vhodného účetního softwaru pro účetní jednotku. Bakalářská práce byla rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část bakalářské práce byla zaměřena na charakteristiku účetnictví a daňové evidence včetně právní úpravy. Dále se teoretická část zabývala stručným popisem účetních softwarů a byly zde vymezeny a popsány vybrané společnosti zabývající se prodejem účetních softwarů, ze kterých byl následně uskutečněn výběr potencionálního účetního softwaru pro účetní jednotku.

Praktická část byla zaměřena na hlavní cíl této bakalářské práce a to na výběr vhodného účetního softwaru pro autorku bakalářské práce. V úvodu praktické části byly stručně charakterizovány použité metody pro analýzu účetního softwaru. Dále zde byly vymezeny požadavky a kritéria účetní jednotky na vybírání účetní software. Následně po vymezení kritérií se uskutečnil výpočet vah kritérií pomocí metody párového porovnání. Tyto váhy představují nezbytnou část pro následné použití metody váženého součtu pro konečný výběr ideálního účetního softwaru. Metoda váženého součtu nám kromě vyjádření ideální varianty, poskytla i pořadí všech variant, ze kterých bylo vybíráno. Pomocí analýzy bylo zjištěno, že ideální software pro účetní jednotku je produkt od společnosti KELOC CS, s. r. o. Konkrétně jde o produkt KelMINI dle vlastní volby modulů, který si účetní jednotka sama sestavila podle svých požadavků na webových stránkách společnosti.

Na závěr lze říci, že výběr ideálního účetního softwaru není lehkým úkolem. Výběr účetního softwaru je subjektivní záležitost, jelikož každá účetní jednotka má jiné požadavky a preference. Je tedy velmi důležité dobře si vymezit požadavky na daný software a zároveň i kritéria. Důležitou roli, zde hraje taktéž následná preference mezi vybranými kritérii. I dobrý přehled nabízených produktů je velmi důležitý, jelikož v dnešní době se na trhu nabízí velké množství účetních softwarů, ze kterých si může účetní jednotka vybírat. To vše může ve

výsledku účetní jednotce značně ulehčit práci vedení daňové evidenci nebo účetnictví či přispět k větší výkonnosti účetní jednotky.

Seznam použité literatury

Knihy

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK. *Daňová evidence podnikatelů 2018*. 15. vyd. Praha: Grada Publishing, 2018. 144 s. ISBN 978-80-271-0869-5.

ELLIOTT, Barry and Jamie ELLIOTT. *Financial Accounting and Reporting*. 16th ed. Harlow: Pearson, 2013. 877 p. ISBN 978-0-273-77817-2.

FOTR, Jiří a kol. *Manažerské rozhodování. Postupy, metody a nástroje 2016*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 410 s. ISBN 80-86929-15-9.

HAKALOVÁ, Jana a Yveta PŠENKOVÁ. *Daňová evidence. Teorie a praxe*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 128 s. ISBN 978-80-7552-239-9.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Meritum Účetnictví podnikatelů 2018*. 15. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. 529 s. ISBN 978-80-7552-989-3.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Účetnictví podnikatelských subjektů I*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2012. 120 s. ISBN 978-80-248-2905-0.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Účetnictví podnikatelských subjektů II*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2013. 224 s. ISBN 978-80-248-3141-1.

KRBEČKOVÁ, Marie a Jindřiška PLEŠNÍKOVÁ. *Jednoduché účetnictví k 1. 1. 2016*. 3. vyd. Olomouc: ANAG, 2016. 240 s. ISBN 978-80-7554-000-3.

KŘÍŽOVÁ, Zuzana. *Účetní systémy na PC*. Brno: Masarykova univerzita, 2005. 101s. ISBN 80-210-3904-3.

MEJZLÍK Ladislav *Účetní informační systémy. Využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví*. Praha: 2006. 173s. ISBN 80-245-1136-3.

Právní předpisy

Zákon č. 563/ 1992 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/ 1992 Sb., o daních z příjmů.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnic Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 593/1991 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

Internetové zdroje

www.abra.eu

www.vario.cz

www.allegro-software.cz

www.keloc-software.cz

www.helios.eu

Seznam zkratk

D	dal
DHM	dlouhodobý nehmotný majetek
DNM	dlouhodobý hmotný majetek
EU	evropská unie
FAQ	Frequently Asked Questions
f_i	počet preferencí i-tého kritéria
IAS	International Accounting Principles
IFRS	International Financial Reporting Standards
IT	informační technologie
MD	má dáti
MS-DOS	Microsoft Disk Operating System
N	počet kritérií
PDF	Portable Document Format
Sb.	sbírka
SQL	Structured Query Language
USGAAP	Generally Accepted Accounting Principles
v_i	normovaná váha i-tého kritéria

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon 121/2000 Sb. - autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. 5. 2019

Doleželová' Jana

podpis

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Pracovní plocha účetního programu KelMINI od společnosti Keloc CS, s. r. o.

